

DEBRECZEN

Kélelmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 267. szám — 1940 november 23 szombat — Ára: 12 fillér

A magyar iparos

A debreceni iparosság ünneppajjai kezdődnek ma. Az Ipartesület jubileumi ünnepségeit nagyszabású iparosgyűlés előzi meg, melyet ma délután tartanak meg. Ebből az alkalomból érdemes a társadalom egészének figyelmét ráirányítani a magyar iparosságra, munkájának jelentőségére és jogos érdekeire.

Legyünk tisztában azzal, hogy az iparosság jelentékeny nemzetfenntartó erőt képvisel. Egyetlen ország sem boldogulhat virágzó ipar nélkül. Az iparosság fontos nemzetvédelmi szerepet is tölt be, a honvédelemnek is nagy szüksége van az iparos munkájára. Ennek a szerepnek a magyar iparosság maradéktalanul megfelel, mit a legutóbbi idők teljesítményei fényesen igazoltak.

Békés időkben nem kevésbé fontos az iparosság tevékenysége. A nemzeti jövedelem kialakulásában fontos kalkulus az ipari termelvények értéke. És itt gondolunk elsősorban a kőművesiparosságra, melynek boldogulása, haladása és jóléte a társadalom egyéb rétegeinek is érdeke és nem közömbös az egyetemes nemzeti szempontokból sem.

A magyar kézműiparosnak mostanában nincs rózsából megvetve az ágya. Kemény küzdelmet kell folytatnia a megélhetésért. Eppen most jelent meg az IPOK statisztikai kimutatása a magyar kézműiparosok vagyoni helyzetéről. Az adatok szerint a kézműiparosok egyharmada teljesen vagyontalan, vagyis két dolgos kezén és néhány szerszámján kívül semmije sincs. Az egész országban mindössze 21 ezer iparosnak van tehermentes vagyona, amely szám az összlétszámnak alig tizenöt százalékát teszi ki. Régebben mennyire másképp volt például nálunk Debrecenben is. Minden tisztviselő iparos élete szorgalmas munkájával házat, sőt mint szokás volt, kis szőlőskertet szerezhetett magának. Késő öregségére nyugodt napokat látott saját hajlékában, sőt ingatlanának egyéb hozadéka megélhetést is biztosított neki arra az időre, mikor már nem tudott dolgozni. Régebben a híres debreceni eszmadiáknak, szücsöknek, timároknak, egyéb iparosoknak házaik egész uccasorokat tettek ki. Hol áll ma ettől a boldog állapotól az iparosság.

Tagadhatatlan, hogy az új területeket kereső gyáripar erősen hozzájárult a kézművesipar foglalkoztatásának csökkenéséhez. A gyári cikkek lekonkurálták a kézművesipar termelvényeit. A világháború utáni gazdasági válság még inkább kimélyítette a kézművesiparosság nehéz helyzetét. Néhány évi átmeneti javulás után pedig a jelenlegi rendkívüli viszonyok gátolják a kézművesipar fejlődését, bár ellensúlyozólag hat, hogy a kormányzat hadseregfejlesztési programjában megrendelésekkel kellőképpen támogatja a kiséipart.

Sok problémája van a magyar

TELEKI MINISZTERELNÖK

a zsidókérdésről, a nemzetiségi kérdésről, a budapesti hisztériáról és a „titkos” szervezetről nyilatkozott

„A zsidókérdésben más vágányokon kell elindulnunk, elsősorban az egyetemes országos érdekek oldalán”

Nyilatkozott az ő „beállítottságáról” terjesztett híresztelésekről Szálasi kassai kijelentését orvos-pszichológiai jelenségnek tekinti

A képviselőház tegnap a miniszterelnökségi tárcsa költségvetését tárgyalta. A vitában elhangzottakra Teleki miniszterelnök hosszabb beszédben válaszolt. Többek között ezeket mondotta:

— Szóváltottam a közigazgatás egyesítésének kérdését. Már régen megmondtam azt, hogy ezzel a kérdéssel foglalkozom és hogy komoly előkészületek vannak folyamatban. Rá szeretnék mutatni arra, hogyha a kormány kezdeményez valamit, akkor megragadják ezt a kezdeményezést és jön a vád, hogy miért nem hajtják végre. Ugyanígy van ez a zsidótörvénnyel is. Ha már az elején jól csináltuk volna meg ezt a javaslatot, akkor nem kellene minduntalan ezzel foglalkozni s ha átdolgoztuk volna minden problémáját, akkor szintén nem kellene újra elővenni. Átvettem a törvényeket, megmondtam, amikor programot adtam, hogy folytatom ezt a kérdést és törvényhozás elé terjesztem. Elő is terjesztettem, de megmondtam, hogy látom, hogy mindkettő helyett mást kell, hogy hozzunk, nemcsak újat, de a régi vonalat követve, szigorítani, vagy enyhíteni rajta, hanem ezekben a kérdésekben más vágányokon kell elindulni, elsősorban az egyetemes érdekek oldalán. Az egyetemes országos érdekek oldalán a földreformban is az országos termelés szükségleteit kell figyelembe venni.

A továbbiakban arra az elhangzott vádra válaszolt, hogy a zsidótörvény végrehajtásánál kevés büntetéseket szabtak ki és kevés az ellenőrző szakértő. Ezzel kapcsolatosan számadatokat sorakoztatott fel, amelyekből kiténik, hogy a zsidótörvény megszegőit a legszigorúbban megbüntették.

Az átképzésről szólva kijelentette, hogy ezzel a kérdéssel szintén foglalkozott. Eddig kétezer nyertek átképzést. Az önállósítási alap jól, rendszeresen működik és az önállósítottak is nagyon komolyan fogják fel a dolgot. Ennek az intézménynek a megszervezésével tökéletesen meg lehetünk elégedve. A zsidótörvény végrehajtásával kapcsolatosan felmerült az a probléma, hogy a végrehajtást megnehezíti a munkaszolgálat teljesítése esetében az, hogy a fennálló rendszabályok értelmében nem lehet felmondani. A közeli napokban egy rendelet jelenik meg, amely ezt a kérdést úgy oldja meg, hogy a felmondást lehetővé teszi, de a bevonultak szabadságot kapnak dolgoiknak elintézésére. Fel kell

kiséiparnak, ezek azonban kellő megértéssel és együttműködéssel megoldhatók. Ezt a célt szolgálja a mai iparos nagygyűlés is, melyre a legnagyobbodott ország minden részéből egybegyűlnek az iparosok képviselői és körükben üdvözölhetik valószínűleg magát az ipariügyi minisztert, de a miniszterium képviselőjét minden bizonynyal

hívnom a figyelmet arra — folytatta a miniszterelnök —, hogy akik a zsidókérdéssel foglalkoznak, vigyázzanak,

hogy ne támadjanak köztizületben álló embereket, akiknek körülményeiről nem győződtek meg alaposan.

A magyar cserkészmozgalom semmi befolyás alatt nem állott

— Palló Imre a cserkészmozgalom támogatja. A cserkészmozgalom egyike a legkitűnőbb erkölcsnevelő és állampolgárnevelő intézménynek. Ez a mozgalom a magyar hazának számos, nagyon komoly, rendes és a dolgokat sok más embernél komolyabban megfontoló fiút és férfit nevelt. A magyar cserkészmozgalom az első pillanattól kezdve semmi befolyás alatt nem állott. Rám is mondták, hogy angol beállítottságú vagyok. Egész iskolai időm alatt — sajnós — nem jártam Angliában, má-

sutt sem külföldi egyetemen. Én mosolyogtam a rólam hangoztatott dolgon, nem szoktam törődni velük, most is csak azért beszéltek róla, mert ezen a helyen állók és kénytelen vagyok letvetni a zárkózottságot.

A miniszterelnök ezután a statisztikai hivattal kapcsolatos felszólalásokra válaszolva megállapította, hogy ez a hivatal nagy és komoly munkát végez. A közigazgatásban gyökeres reform szükséges. Ennek előmunkálatát a szakemberek már befejezték.

A nemzetiségi kérdés

— A nemzetiségi kérdésről szólva, a miniszterelnök hangoztatta, hogy ebben a kérdésben álláspontját már számtalanszor kifejezte. Megmondtam akkor, amikor az országgrészek kezdtek visszatérni, hogy egy régi, de ma bizonyos modern formában felújult problémához értünk, egy soknyelvű ország vezetésének a feladatához. Ezt a feladatot csak azzal az okossággal, bensőséggel, mely és komoly felelősségérzettel és azzal a szeretettel lehet megoldani, amely szükséges ahhoz, hogy bármilyen nyelvű honfitársunkat minden megkülönböztetés nélkül vezessük az életnek nehéz útjain. Sajnos, ezt a kérdést rendszabályokkal egyedül megoldani nem lehet. Ezért igyekezzük, ahol lehet, tanítólag közbelepnünk. Mindenkor mindenkinek vitathatatlanul joga a magyar nyelv tradícióit ápolni és a magyar államnak kötelessége más anyanyelvű polgárait e törekvésekben támogatni. Ezt tartja szentísváni állameszmének, mert a népek megértésének, a helyes és józan államvezetésnek eszméje ezen a területen, amelyet először a magyar szervezett meg, politikailag kötelességévé tette a nemzetiségekhez beosztott tisztviselőknek, hogy az illető nemzetiség nyelvét tanulják meg. Ezt a célt szolgálja az iskolapolitika is. Összegezve a dolgokat, a nemzetiségi kérdésben felfogása a következő:

— A nyelv szabad gyakorlata, a népiesség szabad kimélyítése, az anyanyelven való tanítás, az anyanyelven írott sajtó és az anyanyelven való egyesülési jog.

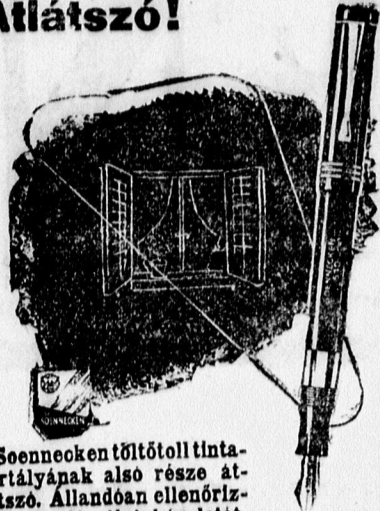
A miniszterelnök ezután a Bécsben aláírt magyar-német kisebbségi egyezményről szólt. Az erőszakos, vagy parancsszerű névmagyarosítást, akár köztisztviselőkről van szó, akár másokról, értelmetlennek tartja, mert névmagyarosítás csak egy asszimilációs folyamat külső fázisa lehet. Ezért járult hozzá készségesen ahhoz, hogy aki a nevet megmagyarosította, ha akarja, visszaváltoztathatja. Szeretném hangsúlyozni — folytatta ezután a miniszterelnök —, hogy az egész megállapodást tartalmának helyességében való teljes meggyőződésével irtuk alá.

Véleménye szerint a nemzetiségi kérdést nem lehet törvénnyel vagy rendelettel elintézni. Ehhez nehéz nevelőmunka kell és azt a munkát el kell végeznünk. Ha e munkában jó munkával előljárunk, el is lehet végezni, mert hiszen csak a régi együvértartásnak új kiépítésére, újonnan született akadályozó ellentétek eltakarításáról van szó. Csak szeretettel lehet embereket összehozni. A paragrafusok erre nem elegendők. Ezzel a lelkülettel igyekezzük maga is munkatársaival együtt a nemzetiség terén együtt dolgozni.

A propagandáról szólva megállapította, hogy az egyik propaganda a határon kívüli, a másik propaganda a határon belüli. A külső propagandában elve az, hogy ez a propaganda olyan nemzeti feladat, amelynek a pajzsnak is tisztának kell maradnia. Ilyen értelemben végeztük ezt a munkát. A külföldi propaganda arra irányul, hogy a külfölddel egyszerűen és igazmondóan megismertessük hazánk történetét, életmódját és felfogását. A belső propagandában ugyanaz az elv, mint a külföldi propagandánál, azaz a cél a becsülettel felvilágosítás. Mindenképpen igyekezni kell az objektivitást megőrizni és a nemzeti célokat elvonatkoztatja a pártpolitikai céloktól. Szükség van a nemzet felvilágosítására. Egyike vagyunk azoknak az országoknak, ahol a legtöbb áhír kering s az emberek a legtöbbet beszélnek. Különösen talán a fővárosban néha hisztériává változik ez, ami

A magyar ipari élet vezetői gyűlnek ma össze Debrecenben, ebben az ősi városban, melyet a multban a mezőgazdaság és az ipar együttes virágzása tett nagygyá. A multba kell pillantani, hogy erőt és reményt merítsünk a jövőre. A mai iparos nagygyűlésre ezeknek a gondolatoknak jegyében kérjük a Magyarok Istenének áldását.

Átlátszó!

a Soennecken töltőtoll tinte tartályának also része átlátszó. Állandóan ellenőrzéssel tehat tintakészletét.

Soennecken

TÖLTÖTOLL

Kapható minden jobb papírszaküzletben.

magának a fővárosnak is ártalmas. Szükséges az is, hogy az intézkedéseket megismerjük, mert számtalan szor halotta, hogy intézkedéseket követelnek, amelyek már meg is történtek. Van az országban sok hangzatos jelszó anélkül, hogy azok, akik ezeket a primitív jelszavakat hangoztatják, ismernék a munkának a komolyságát. Vonatkozik ez részben a tempó jelszavának a hangoztatására is. Sokszor olyanok hangoztatják ezt, akik maguk is más helyzetben szintén kénytelenek voltak hasonlóan dolgozni. Nem szerettek terveket előre beharangozni.

Szálasi kassai kijelentéséről

— Szükségünk van propagandára, arra, hogy a nemzet fiait önmagukra ébredjenek, különösen fontos ez, ha elhangzanak olyan szavak is, amelyeket az újságokban is leközölnek, hogy „ez a nép évszázadokig nem látott jó példát Magyarországon”. En egy ilyen kijelentést nem tekintheték műveltség hiányának, ha olyan helyről hangzik, ahonnan elhangzott. En ezt orvospszichológiai jelenségnek tekintem. Nem szabad eltávolodni Rákóczi, Szondi, Zrínyi tiszteletétől. Ezek igenis példák voltak és példa Széchenyi és Tisza is. Nem akarom még itt felsorolni a magyar történelemnek a példáját. Ott, ahol ilyen kijelentés elhangzott, szükség van arra, hogy a nemzetnek megtevélyedett részét értelemszerűen és visszavezessük saját magához. Gondom lesz rá, hogy egy ilyen kijelentés ne csináljon lázat. Az ilyen megmondhatatlanságok, értelmetlenségek és félrevezetések miatt szükség van többek között a nemzet felvilágosítására. Ezt a felvilágosítást továbbfolytatom és azt tartom, hogy ez egyik legelső kötelességem.

A miniszterelnök nagy tetszéssel fogadott beszéde után a Ház elfogadta a miniszterelnökség költségvetését.

Gruberi 8 napra kizárják

Ezután a mentelmi bizottság javaslata a Ház Maróthy Károlyt, Budinszky Lászlót, Rajniss Ferencet a Ház ünnepélyes megkövetésére ítélte. Gruber Lajos pedig a Házból és annak üléséről 8 napra kizárta.

„Csia két dologra vigyázzon”!

Ezután Teleki Pál miniszterelnök tálaszolt Csia Sándornak szerdán „titkos szervezetekről” elhangzott interpellációjára. Csia Sándor azt állította — mondotta a miniszterelnök —, hogy a miniszterelnökség nagy költséggel, 100 ezer pengős költséggel titkos szervezetet tart fenn bizonyos belpolitikai és pártpolitikai célokra. A szóbanlevő szervezet a vezérkar főnökével és a honvédelmi miniszterrel egyetértésben nemzetvédelmi szempontokból hozta létre. Felkéri az interpelláló képviselőt hogy a fotokópiát adja át a Ház elnökének. A szervezet működése nem érte el azt a méteket, amelyeket terveztek, mert nem volt rá idő, ez a válassza a képviselőnek. Arra a másik kér-

désre, hogy hajlandó-e ezt a titkos szervezetet felosztatni, erre azt válaszolja, ha a vezérkar főnök továbbra is szükségesnek tartja, nem!

Szeretné azonban tudni — folytatta a miniszterelnök —, hogy minő titkos szervezet, vagy minő titkos ember volt az, aki hivatalos kötelességének megszegésével egy ilyen iratot fotográfálás végett ellopott, hogy átadja azt a képviselőnek. Aki ilyet tesz, megszegi a hivatali esküt és aszerint fog bűnhődni, ha megfogják. Figyelmezteti az interpelláló képviselőt két dologra: az egyik az, hogy kímekedését revidálja, mert beleütközik a magyar állambiztonság és a nemzetközi érdeket veszélyeztető bűncselekmények ellen hozott törvény-

APOLLO MINDENNAPI!!!
 Borden Bella, Szilassy László, Kiss Manyi,
 Latabár Kálmán főszereplőkkel:
 A főváros nagy filmsikere,
 Telefon: 25-09 Bonyodalom, szerelem, zúrvavar, a sziv muzsikája,
 másfelőrás kaóság.
C S E R E B E R E
 Híradók! Rizstermelés a Hortobágyon!

be. A másik az, hogy tud titkos szervezetekről, fekete pontról, eszmevédő csoportról stb. s ezekről a titkos szervezetekről akkor intézkedik, amikor

szükségesnek látja. (Nagy taps és éljenzés a kormánypárton.)
 Az ülés hat órákor ért véget.

Hitler vezér kihallgatáson fogadta Antonescut s Pop Valért

Ma Berlinbe indul a szlovák miniszterelnök, hétfőn pedig a bolgár államférfiak utaznak a német fővárosba

Múló epizód, ami Korica körül történt, hangoztatják Rómában

A német kormány diplomáciai tevékenységének arányai mindjobban kibontakoznak. Ez a nagyszabású tevékenység a berlini három szövetség fokozatos kiépítését célozza és valószínűleg már rövidesen ötös, sőt hatos-szövetségéé épül ki. Eközben Törökország is választ élé érkezik, Pápen német nagykövet visszatért Törökországba és az általa Ankarában lefolytatandó tárgyalásoktól várják a helyzet tisztázását.

Hitler vezér és kancellár tegnap fogadta a román államférfiakat, szombaton a szlovák miniszterelnök indul Berlinbe, hétfőn pedig a bolgár miniszterelnök és külügyminiszter.

ANTONESCU BERLINBEN

Pénteken délelőtt 10 óra 15 perckor Antonescu tábornok, román államvezető és Sturdza külügyminiszter kíséretükkel a birodalmi kormány meghívására megérkeztek Berlinbe. Megjelent fogadásukra az állam, a párt és a véderő több képviselője, köztük Keitel vezértábornagy. A vendégek a Bellevue-kastélyban szálltak meg.

Antonescu berlini látogatásával kapcsolatban a péntek reggeli lapok annak a véleményüknek adnak kifejezést, hogy a látogatás szoros összefüggésben áll a legutóbbi bécsi tanácskozással s logikus folytatását jelenti a háromhatalmi egyezményből folyó diplomáciai és politikai ténykedéseknek Románia, amikor szakított a plutokrata hatalmakkal, ünnepelesen megígérte, hogy ezentúl a tengelyhatalmakkal fog együttműködni. Most elérkezett az ideje annak, hogy ez az együttműködés határozott formát öltön.

HITLER VEZÉR FOGADTA POP VALÉRT

Berlinből jelentik, hogy a Führer pénteken fogadta Cretzianut, Románia új berlini követét, aki megbízólevelét adta át a Führernek.

Ezután a Führer a román követ jelenlétében fogadta a különmegbízattal Berlinben tartózkodó Pop Valér követet.

Ribbentrop birodalmi külügyminiszter pénteken délelőtt megbeszélésen fogadta Antonescu tábornok román államvezetőt és a kíséretében levő Sturdza román külügyminisztert.

A Német Távirati Iroda a következőket jelenti: A Führer Ribbentrop birodalmi külügyminiszter jelenlétében pénteken délután hosszabb megbeszélésen fogadta Antonescu tábornok, román államvezetőt és Sturdza herceg külügyminisztert az új kancellárián. A katonai tiszteletadást a védőosztag testőrgárdája végezte.

A tanácskozásokról a következő hivatalos jelentést adták ki Berlinben:

A Führer péntek délután Ribbentrop jelenlétében az új birodalmi kancellária épületében hosszabb megbeszélésen fogadta Antonescu tábornok román államvezetőt. A megbeszélés a két állam között fennálló szívélyes egyetértés szellemében folyt le. A megbeszélés után Antonescu államvezető bemutatta a Führernek Sturdza román külügyminisztert. A román államvezetőt érkezésekor és távozásakor a védőosztagos tőrőszakasz katonai tiszteletadásban részesítette.

Aszmann

Tökéletes szabású ingek TUKA SZOMBATON INDUL NEMETORSZÁGBA

A szlovák hivatalos sajtóiroda közli, hogy a birodalmi kormány dr. Tuka Béla szlovákiai külügyminisztert és miniszterelnököt Berlinbe meghívta. Dr. Tuka Béla és kísérete szombaton, november 23-án indul Berlinbe.

A BOLGÁR MINISZTERELNÖK

A belgrádi „Politika” szófiai értesítése szerint Filov bolgár miniszterelnök és Popov külügyminiszter hétfőn a német fővárosba utazik, hogy Bulgáriának a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozásáról jegyzőkönyvet írjon alá.

PAPEN VISSZAINDULT ANKARÁBA

Szófiai jelentés szerint Pápen ankarai nagykövet tegnap külön repülőgépen Szófiába érkezett és este báró Richthofen szófiai német követ vendége volt egy vacsorán, amelyen résztvett Filov bolgár miniszterelnök és Popov külügyminiszter is. A vacsora után beható tanácskozások folytak.

A török sajtó teljesen a tengelyhatalmak fokozott diplomáciai tevékenységeik jegyében áll. Borisz bolgár cár berchtesgadeni látogatása mély benyomást keltett a tö-

rök közvéleményben. Az ankarai kormány külön engedélyt adott ki, amelynek értelmében Pápen repülőgépen érkezik meg Ankarába, ahol mára várják. Olaszország hadbalépése óta ugyanis külföldi repülőgépek nem szállhatnak le török területen.

A török politikai világ nagy mozgásban van. Cetinkoja közlekedésügyi miniszter váratlanul lemondott. A török kormánypart a legutóbbi héten háromszor tanácskozott s a kormány felhatalmazást kapott, hogy a parlament utólagos jóváhagyásával saját belátása szerint intézze az ország ügyét.

AZ ALBÁNIAI HADIHELYZET

Az MTI római távirata azt mondja, hogy a legutóbbi olasz hadijelentés közlései az albániai hadihelyzetről megfelelnek a Duce legutóbbi kijelentéseinek, amely szerint az olasz hadijelentések nemcsak a jó, de a rossz hírekről is tájékoztatják az olasz közvéleményt. Semmi kétség nincs azonban aziránt, hogy ami Korica körül történt, az csak muló epizód és a legosekélyebb mértékben sem befolyásolja a görögországi hadjárat végső kimentelét. Mint a Corriera del Padano katonai szakértője írja, az új nagy olasz csapat-egységesítések folyamatban vannak s az új parancsnokok most végzik szemleutjaitukat csapatstéknél, hogy az arcvonal egyes szakaszainak helyzetéről személyesen győződjenek meg. A szállítóesapatok munkálatai most vannak folyamatban s ezek a munkálatok bizonyos időt vesznek igénybe. Az aprólékos előkészületek azonban biztosítani fogják a később meginduló nagy offenzívát, amelynek annál gyorsabb sikere lesz.

Madrid, nov. 22. Algecirasból érkező jelentések szerint csütörtökön hat angol hadihajó futott ki a gibraltári kikötőből a Földközi-tenger irányában. A flottaraj egy repülőgépanyahajóból, egy cirkálóból és négy torpedórombolóból áll. A gibraltári kikötőben ezidőszent már csak egy repülőgépanyahajó és egy katonai szállítóhajó maradt.

V i g s z i n h á z

A legtökéletesebb és legművészebb francia világfilm!

HARRY BAUR

csodálatosan szép, felejthetetlen alakítása:

Mindenért fizetni kell!

A szerelem, a szépség, a finomság szívéhezszóló filmje. Női főszerepben: BETTY STOCKFIELD

Különleges élmény!

BEJUTÓ MA!

Teleki Pál távirata Mussolinihez

Róma, nov. 22. Gróf Teleki Pál miniszterelnök a következő táviratot küldte a Ducenak:

Ismerve Nagyméltóságod baráti érzéseit Magyarországot irányában, örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozásunkkal kapcsolatban Önt szívből üdvözöljem.

Meggyőződésem, hogy a jegyzőkönyv még jobban meg fogja erősíteni azokat a szoros és hagyományos kapcsolatokat, amelyek már eddig is megvoltak Magyarország és a három hatalom között.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló nagyrabecsülésem kifejezését. —

A japán külügyminiszter távirata Csákyhoz

Yosuka Matsuoka japán külügyminiszter, Magyarországnak a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozása alkalmából Csáky István külügyminiszterhez a következő táviratot intézte:

Van szerencsém Nagyméltóságodnak Magyarországnak a háromhatalmi egyezményben való részvétele alkalmából őszinte szerencsekívánataimat kifejezni. Legjobb kívánságaimat tolmácsolom a magyar nemzet boldogulására és országaink közötti barátságos viszony fejlődésére.

Csáky István gróf külügyminiszter igen meglehetősen táviratban köszöntötte meg a japán külügyminiszter jókívánását.

Angol haditervek kerültek az olaszok kezébe

Stockholm, nov. 22. A Stockholms Tidningen római jelentése szerint az elfogott Boyd angol repülőbázis rendkívül fontos katonai tervek vitte magával. A repülőgépen, amellyel útnak indult Egyiptomba, magával vitte összes haditerveit. Noha feltételezték, hogy az angolok most már hajlók végre ezeket a terveket, mégis igen fontos lehet az olaszok számára hogy megtudják, milyen irányban mozognak az angol elképzelések.

Német hadijelentés

BERLIN, november 22. A véderőparancsnokság közli:

A légi erő a november 20-áról 21-ére virradó éjjel is sikeres megtörő támadásokat intézett London, Birmingham és más középangliai hadiüzemek, valamint délangliai kikötőépítmények és elátási üzemek ellen. A támadások következtében több tűz keletkezett.

November 21-én a fegyveres felderítés során bombával árasztottuk el Londont, valamint Dél- és Délkelet-Anglia hadászati fontos célpontjait. Vasúti és gyárépületekre hullottak bombák.

A november 22-ről 23-ára virradó éjjel ellenséges repülőgépek nem szálltak a Németbirodalom terület fölé. Két német gép eltűnt.

METEOR MOZGO MÚSORA:

Szombaton 5-7-9 orakor UTOLJARA!

FÉRJET KERESK magyar film és Az arany ördögei, amerikai kalandorfilm Holnap: A dzsungel banditái.

Román repülőgép kényszerleszállása Csikmegyében

Csikszereda, nov. 22. Csikszépvíz közelében egy román katonai iskolarepülőgép kényszerleszállást végzett. A gép földet érve bukfenecet vetett, alaposan megrongálódott. A pilótafőhadnagy, aki a gépet vezette, megsebesült. A helyszínen kihallgatták, állítása szerint eltévedt, közben motorhiba miatt kénytelen volt leszállni. Az illetékes hatóságok megindították a vizsgálatot.

Roosevelt nagyfotosságú közlést juttatott a pápához

Róma, nov. 22. (MTI) A Regime Fascista értesülése szerint Roosevelt elnök a washingtoni apostoli nuncius útján nagyfotosságú közlést juttatott el XII. Pius pápához. Hír szerint Roosevelt a Szent Atyával nagyszabású megmozdulásra készül szellemi és erkölcsi téren. Ebben hír szerint felhívna a népek figyelmét az erkölcsi kérdésekre és elítélné a materializmust.

A Regime Fascista szerint ez mindenestre elég különös, hogy pont Roosevelt akar ilyen természetű, erkölcsi megmozdulást kezdeményezni, tekintettel arra, hogy a jelenlegi hábo-

rú kitérésért éppen elég súlyos felelősség terheli. Ha az Egyesült Államok elnöke véget akar vetni a jelenlegi háborúnak, ezt igen könnyen elérheti, ha nem avatkozik bele többé az európai ügyekbe. Roosevelt célját azonban az egész világ látja, mert Anglia vérsége elkerülhetetlen. Most tehát az erkölcsi és a pacifizmus újabb áradatával szeretne segítségére sietni. — Még nem tudjuk a pápa válaszát. A mi válaszuk azonban egészen világos, a béke mindaddig nem állhat helyre, amíg az olasz és német fegyverek fényes győzelmet nem arattak, fejezi be cikkét az olasz lap.

Roosevelt az Angliának nyújtandó segítségről

Newyork, nov. 22. A Hyde parkban pénteken tartott sajtóértekezleten Roosevelt kijelentette, hogy az Egyesült Államok segítsége Anglia számára a mostani körülmények között úgyszólván elérte csúcspontját. Mindent

megtesznek most, ami csak lehetséges. Nem szabad bizonyosra venni, hogy megfontolás alatt áll az Angliának nyújtandó amerikai segítség növelése. (MTI)

Az olaszok Koricától nyugatra foglaltak új állásokat

Az olasz főhadiszállás 168. közleménye:

Két hadosztályt kitevő határvédő csapataink, amelyek az ellenségeskedések kezdetén védelmi állásokba helyezkedtek Koricánál, az albán-görög határon, tizenegy napi harc után a kiürített városból nyugatra elterülő vonalra húzódtak vissza. Ez alatt az időszak alatt elkeseredett csaták zajlottak le, amelyek során érzékeny veszteségeket szenvedtünk, de az ellenség talán még inkább. Erősítéseinket az új vonalon vonjuk össze.

leteit és több ellenséges célpontot bombázott.

Észak-Afrikában légi alakulataink bombázták Marsa Matruh vasúti berendezéseit és más ellenséges intézményeit.

Utólagos megállapításokból kitérjük, hogy a november 19-én lezajlott csata folyamán mintegy tíz ellenséges harcocsit, köztük négy közepes nagyságú, pusztítottunk el és húsz más járművet rongáltunk meg. Emberéletben is jelentékeny veszteséget okoztunk az ellenségnek.

A hivatalos légi jelentés egyébként élénk légi harcokról számol be.

Súlyos közelharcok az olasz-görög fronton

Belgrád, nov. 22. (Avala.) A Vreme értesülése szerint a görögök a szerdáról csütörtökre virradó éjjel nagy támadást intéztek a Zvezda és a Podgradee hegyén levő olasz állások ellen. Több mint három óra hosszat elkeseredetten harcolt ember ember ellen. A tüzezségi párbaj az egész csütörtöki nap folyamán tartott, míg a gyalogység és a légierő hadműveletét a sűrű köd megakadályozta. Az olaszok még nem mentek át ellentámadásba, de arcvonaluk mögött jelentékeny csapatmozdulatok észlelhetők.

szakaszán tovább folyik az elkeseredett harc. Csütörtökön olasz csapatok délután három órakor erőteljes ellentámadással visszavonulásra kényszerítették a görögöket. Az olaszok számára a Koricá felé vezető országúton új erősítések érkeznek, a görögök pedig löszertánpótlást és nehéz tüzérséget hoztának. (MTI)

A Stefani iroda különtudósítójának értesülése szerint az olasz légi fegyvernem Epirusz felett kedvezőtlen légköri viszonyok közepette szüntelenül bombázza az ellenséges vonalakat. (MTI)

Nehéz terepviszonyok

NEWYORK, november 22. A Herald Tribune katonai szakértője, Eliot őrnagy, a görög-olasz háborút méltatva, hangsúlyozta, hogy mindkét harcoló félnek rendkívül nehéz terepviszonyokkal kell megküzdenie. A hegyekben folyó harcoknak köszönhető Görögország, hogy időt nyert hadseregének teljes mozgósításához, sőt előzetes intézkedéseit folytán meg tudták szállni azokat a hágókat, amelyeket úttalan utakon kellett az olasz hadseregnek megközelítenie.

előnyomulást. De mind a görög csapatoknak, mind az olaszoknak igen nagy gondjaik vannak az utánpótlással és főleg az első vonalban álló görög számára a legtöbb helyen az élelmiszert és a löszert csak repülőgépen kis ejtőernyők segítségével tudják eljuttatni

A görögök rendelkezésre álló ivóvíz rossz és ezért vízfertőtlenítő készüléket is kell használniuk. A jelenlegi harcúton az utánpótlási viszonyok inkább az olasz hadseregnek kedveznek. Most a görögöknek kell megküzdeniük azokkal a nehézségekkel, amelyek eddig az olasz hadsereg arcvonalának kifejlődését akadályozták.

Amerikai alkonzuli és tudósítói tartóztattak le a japánok

Hanoi, nov. 22. A Domei iroda jelentése szerint a japánok letartóztatták az United Press egyik tudósítóját, valamint a hanoi amerikai alkonzult. A letartóztatás azért történt, mert csütörtökön félnégykor a letartóztatott Haypong katonai sávjában fényképeztek. Ugy tudják, hogy a hanoi amerikai konzul tiltakozó jegyzéket nyújtott át a japán hatóságnak és ebben közli, hogy a fényképezés az amerikai főkonzul parancsa értelmében történt. (MTI)

Tűzelnek a német messzehordó ütegek

Berlin, nov. 22. A német hadsereg messzehordó ütegei péntek délután hatóságos tűz alá vették a Londontól délkeletre levő háborús fontosságú berendezéseket. (MTI)

A román anyakirályné Olaszországba utazik

Belgrád, nov. 22. Helena román anyakirályné Olaszországba utazik. — Utját néhány napra Belgrádban megszakítja, ahol Pál régensherceg családjának vendége lesz. A román anyakirályné péntekre virradó éjszaka Belgrádba érkezett.

Kitünő szabású

ingek

nagy választékban

Frank Imrénél

Arany Bika

Huszonötezer ház pusztult el Coventryben

Róma, nov. 22. A Messaggero washingtoni jelentése szerint a Newyork Herald Tribune Anglia helyzetét igen súlyosnak ítéli. „Senki sem számíthat angol győzelemre, — írja az amerikai lap — ha csak valami nagy segítséget nem kap London olyan államoktól, akik eddig nem vettek részt a háborúban. A Newyork Times londoni jelentése szerint az angolok már inkább kiteszik magukat a bombázás veszélyének, semhogy az óvóhelyre menjenek, ahol ragályos betegségek fertőznek. Coventry hatvanezer házból huszonötezer elpusztult.

FÖLDRENGÉS KISENEVBEN

Bukarest, nov. 22. A Bessarabiából áttelepülő lakosság jelentése szerint a földrengés Kisenevben is súlyos károkat okozott. Sok középület összeomlott; a halottak száma több, mint nyolcevan. Igen sok halott került ki egy összeomlott fogház romjai alól.

Kassa ad karácsonyi segélyt alkalmazottainak

Kassa város törvényhatóságának közgyűlése a városi alkalmazottak számára a törzsfizetés 50 százalékát és a nevelési járulékok 100 százalékát szavazta meg karácsonyi segélyként. Szeged város átiratára pedig elhatározta, hogy nemzeti propaganda minisztérium felállítására érdekében felterjesztéssel fordul a kormányhoz.

Ikkrek születtek tizennyolcnapos időközben

Tokió, november 22. (NST.) A japán lapok ritka orvostudományi jelenségről számolnak be. Wakayama városában egy asszonynak nemrégiben ikrei születtek, de nem egyszerre, hanem 18 napos időközben. Az asszony koreai születésű, Rin-Kin-El-nek hívják és egy szállítómunkás felesége. Első gyermeke október 17-én született, a második pedig november 3-án. Mindkét ikergyermek 4,5 kg súllyal jött a világra.

— Erdélyért postabélyegek. A m. kir. postavezérgazgatóság közli, hogy december 2-án a Főméltóságú Asszony legfőbb védnöksége alatt álló „Erdélyért” mozgalom támogatására 10, 20 és 32 filléres címletekből álló 50 filléres felárral árusítandó bélyegsorozat kerül forgalomba. A 200 ezer példányszámú kiadásra kerülő bélyegsorozatot a kincstári postahivatalok és a m. kir. posta bélyegértékesítő irodái árusítják. A bélyegsorozat 1941 január végéig lesz forgalomban, tehát a bélyegek bárhova szóló postai küldemények bérmentésére használhatók fel december 2-tól január végéig.

Hungária filmszínház.

Nézze meg ma: d. u. 5, 7, 9 orakor a DZSUNGELFILMEK GYÖNGYÉT:

„Azöld pokol”-t!

Főszerepben: DOULAS FAIRBANKS jr. és JOAN BENNET.

Világhíradó!

Meghalt a világ főcserkésze

Baden Powell, a világ főcserkésze, a cserkészmozgalom alapítója 83 éves korában meghalt. Élete utolsó napjait fiatalos tüzzel ált a mozgalom élén. Az ifjúság nagy barátja és ismerője volt. Magyarországon többször járt és megszerette a magyar cserkészeket. A legutóbbi gödöllői táborozáson is itt járt és 80 éves kora ellenére is kerékpáron járta be az országot.

Az angol-bur háborúban szerzett tapasztalatai alapján indította el mozgalmát, amelyhez nagy tökésként adtak Londonban szerzett tapasztalatait; az idejét sokszor káros, haszontalan dolgokkal töltő nagyvárosi ifjúság számára kívánt nevelő célzatú elfoglaltságot adni. Minden országban elterjedt a cserkészlet és Baden Powell különösen szerette a magyarokat. Először 1927-ben járt itt, majd 1933-ban a gödöllői domborin, ahol Magyarország kormányzójának volt vendége.

A kereskedelmi és iparkamarák élére miniszteri biztosokat állítanak

Budapesti jelentés szerint a kamarai választásokat már az új választójogi rendszer alapján fogják megtartani és a választás lefolytatása hosszabb időt vesz igénybe. Hír szerint ezért rendeleti úton fogják intézni a kamarák vezetésének kérdését. Az ország valamennyi kamarájánál miniszteri biztosokat állítanak a kamarák élére. A felmerülő kérdések elintézésénél véleményező bizottságok működnek a kormánybiztos mellett.

Dr Franz Koch berlini egyetemi tanár Debrecenben

Tegnap érkezett Debrecenbe Koch Franz, a berlini egyetem nagyírú irodalomtanára. Fogadásán megjelentek az egyetem részéről Huss Richard professzor és Heybey Wolfgang egyetemi német lektor, a Magyar-Német Társaság részéről dr Rácz Ernő. A neves berlini tudós délután tartotta első előadását az egyetem aulájában, ahol dr Tankó Béla dékán üdvözölte az illusztris vendéget. Mitrovics rektoron kívül az egyetem tanári kara nagyszámúban volt képviselve, ugyanúgy az ifjúság.

A német professzor először megemlékezett arról a rendkívül szíves vendégszeretetről, amely egész magyarországi, de különösen debreceni tartózkodása folyamán körülvette. Elragadtatással nyilatkozott Debrecen intézményeiről és a két nép barátságában a szűk jövő és a béke zálogát látta.

Előadásában lendületes szavakkal tért rá a német megújulás korának esztétikájára. A megújulás nemcsak irodalmi volt. Erre az időre esik a filozófia ébredés is. Kant Fichte és társai ekkor teremtették meg az új filozófia irányát. Nem szabad azonban elfelejteni a kor politikai vívmányait sem. A Stein-féle reformokra gondolunk itt. Mégis a legfeltűnőbb az irodalmi fellendülés, amelynek legkimagaslóbb alakja Goethe. Érdekes — mondotta a professzor —, hogy ez a kor bár újító volt, mégis a német népi tradíciók legmélyebb gyökerébe nyúlt vissza. Felismerete, bár nem tudta megfogalmazni a német faji eszme jelentőségét. Ez az oka, hogy soha ezt a kort jobban méltányolni nem tudták, mint a népi értékeket előtérbe helyező mai rendszer idején. A professzor nagy tetszéssel fogadott előadását Tankó Béla dékán köszönte meg.

Ma, szombati előadásán a professzor a jelenlegi Németország költészetét fogja ismertetni délután öt órakor a Déli-múzeumban. Az új világrend a költészetre is nagy hatással van. A rendkívül sokat ígérő előadásra, melyet magyar nyelven is tolmácsolni fognak, minden érdeklődőt szívesen lát a rendezőség. Belépődíj nincs.

Szatmár utolsó román polgármestere agyonlőtte magát

Két fia a bukaresti villongások során életét veszítette, felesége megőrült

Szatmárról jelentik: A Romániából érkező menekültek érdekes híreket beszélnek a Mois-család tragédiájáról.

Mois Viktor, Szatmár város utolsó román polgármestere, akinek a Boeszkai utcán saját háza van, nem akart elmenni Szatmárról. A felesége rábeszélésére hagyta itt a várost, mert az egyik fia rendes katonai szolgálatot teljesített a román hadseregben, a másik pedig a bukaresti egyetem

növendéke volt. Mois Viktor nem akart elszakadni a gyermekeitől, inkább itthagya minden vagyonát.

A menekültek elbeszélései szerint Moisék visszavonultak éltek. A két Mois fiú azonban részt vett a vasgárdista villongásokban s mindketten életüket veszítették. A menekültek azt állítják, hogy Mois Viktor, amikor gyermekei halálát megtudta, megőrült, Mois Victor pedig agyonlőtte magát.

A KANSz karácsonyi segélyt kér a közalkalmazottaknak

A KANSz emlékrattal fordult a kormányhoz és azt kérte, hogy a tényleges és nyugdíjas közszolgálati alkalmazottak beszerzési, illetve karácsonyi se-

gélyt kapjanak. Azt kérték, hogy a kisebb javadalmazásuk havi fizetésüknek, illetve egyhavi nyugdíjuknak megfelelő összeget kapjanak.

Pénzhamisító-banda gyárilag hamisította a százeleket Kolozsváron

Kolozsvár, nov. 22. A kolozsvári rendőrség bravurozálással nagy pénzhamisító bandát tett ártalmatlanná. A felszabadulás első napjaiban a rendőrhatalóságok számítottak arra hogy igen nagymennyiségű román hamis pénz-érméken, amíg a beváltás lehetséges igyekeznek túladni a pénzhamisítók. A rendőrség már az első napokban nyomra akadt.

A Nemzeti Bank kolozsvári kirendeltségénél jelentkezett egy férfi és 3600 darab vadonatúj 100 leies pénz-érme papírpénzre való beváltását kérte. A főpénztáros gyanút fogott, hogy hamisítóbanda elhelyezési kísérletéről van szó. Mégis beváltotta a pénzt, kifizetett érte 12.000 pengő értékű bankjegyet, de ugyanakkor értesítette a rendőrséget, hogy a hamisítóbándát teleplezhessék.

A szökött rab a vonat tetején menekült

Visszaküldte a fogháznak rabruháját és ez lett veszte.

Becsik Patai Sándor 21 éves asztalossegéd, aki a nyíregyházi fogházban héthónapos fogházbüntetését töltötte, a múlt héten megszökött. A jó magaviseletűnek, kötelességtudónak mutakozó fiatal bűnözőt, több ízben kirendelték a törvényszék épületébe takarítani. Egy ilyen takarítás után nyomtalanul eltűnt, mint később kiderült. Pestre szökött. Szökését hamar felfedezték és országos körözését rendeltek el. Becsik tudta, hogy felfedezik szökését, ezért nem mert nyíltan utazni, hanem a budapesti személyvonat tetején kuporogva tette meg az utat a fővárosig. Itt már várta testvérbátyja, ő nyújtott neki segítséget, hogy elrejtőzködhessenek. Nagy biztonságérzetben merész tette határozta el magát a szökött rab. Szökését követő harmadik napon visszaküldte rabruháját Nyíregyházára, a fogházba. Ezen a nyomon továbbindulva a budapesti rendőrség nyomozott utána. Eppen akkor fogták el, amikor egy betörés után, amelyet bátyjával együtt követett el, a zsákmánnyal hazafelé sietett. Becsik a főkapitányságon elpanaszolta, hogy „peches” ember ő, akinek semmi sem sikerül. A peches Becsiket visszazárították Nyíregyházára, hogy régi büntetését kitöltse, új vétkeiről csak azután fognak ítékezni fölötté.

Pisztolypárba, halál a lakodalmon

Lakodalom volt Borsodszemerén. Résztvett abban Poczok Boldizsár 25 éves földműveslegény is. Bor is folyt, cigány is húzta, a tánc is járta. A legényekből kicsordult a virtus. Poczok Boldizsár összetűzött egyik társával. A szót revolverlövés követte. Poczok rálőtt ellenfelére és megsebezte a lábát. Az ellenfél sem volt rest, hanem villámgyorsan visszatűzött és revolvergolyója hason találta Poczok Boldizsárt. A sű-

lyosan sebesült fiatalember véresen esett össze a lakodalmas ház közepén. Óreg édesapja megdöbbenve sietett segítségére és beszállította Egerbe az irgalmaskórházba.

Poczok Boldizsárt azonban már az orvosi tudomány sem tudta megmenteni az életnek. Műtét közben behalt súlyos sérülésébe. A tettes ellen az eljárás megindult.

Az angol király csak négy percet beszélt és nem volt fején korona

Stockholm, november 22. A Dagens Nyheter londoni tudósítójának jelentése szerint a parlament új ülészakának megnyitására György király egyszerű tábori tengernagy egyenruhát viselt. Erzsébet királyné pedig csukott, sötétlila ruhát. Egyiküknek a fején sem volt korona. Az udvarhölgyek is elmaradtak hagyományos piros köpönyegekkel és nem vehettek részt a megnyitón. A királyi trónbeszéd, amelynek felolvasása máskor legalább negyedóra hosszúságú tartott, ezúttal négy percet sem vett igénybe.

Időjárás

A leszálló légáramlás hatáskörébe ma hazánkban csendes, de ködképződésre hajlamos idő volt.

Jóslás: Gyenge légáramlás, sok helyen köd, talajmenti fagy, főleg keleten. A nappali hőmérséklet általában nem változik, de a ködösebb helyeken alacsonyabb lesz.

Esti Magyarország

A legkésőbbben megjelenő délutáni lap, tökéletes, mert felöleli a nap összes eseményeit!

Német agyúk a Csatorna partján

Most, amikor napról napra olvashatjuk, hogy a hadbanálló felek, de különösen Németország állandóan messzehordó ágyúkkal lövi a szembenálló partokat, szétugrasztja a messze tengeren haladó hajókaravánokat, nem lesz talán érdektelen ennek a fegyvernemnek a fejlődésére néhány pillantást vetnünk.

1914-ben a német nehéztüzérség legnagyobb lőtávolsága 15 km. volt. Mivel akkor a nagy távolságra dolgozó tüzérséggel még nem kellett számolni, a nehéztüzérség kizárólag az erődök leküzdésére szolgáló meredek röppályájú tarrackokból állott. Ebben a kategóriába tartoztak a 28-as és 30.5-es tarrackok és 30.5-es mozsarak és a híres 42-es mozsár, a „kövér Berta”. A 30.5-es mozsarak különben a monarchia részéről is használatban voltak, ezeket a Skoda gyár készítette és valamivel kisebb volt a hatótávolságuk.

Meg kell említeni, hogy a német nehéztüzérségnek ezek a legnehezebb ütegei a híres egyetemi tanár Rausenberger találmányai és már az első világháborúban nagy és meglepő hatást tettek a belga és francia erődök elleni harcokban. A marne csata után az arconnak megmerevedése folytán hamarosan szükségessé vált a nehéztüzérség hatótávolságának fokozása. Ezt a hadtengerészet bevonásával oldották meg. A flandriai partok védelmét a hadtengerészetre bízták és különösen Ostendénél és Zeebrüggenél a legjobban fenyegetett és legjobban védett partoknál az 50 km-es frontos 11 nehéz, 16 közepes és 12 könnyű partvédő üteg állott. A nehéz ütegek közül háromnak a hatótávolsága ekkor már 35 km. volt, ami azt eredményezte, hogy az angol hajóágyúk már nem bombázhatták a partokat. Az angol admirális ekkor vezette be az ú. n. monitrokat, amelyek első időben csupán ágyúkat hordozó úszófelületek voltak. Bár a monitrokon 30.5 és 38, majd 45.7 cm. átmérőjű lövegek voltak, a parti ütegek miatt nem tudtak számottevő eredményeket felmutatni.

A hadtengerészet tüzérségének hatótávolsága a háború elején kb. 20 km. körül járt, mivel békében a célszerű lehetőséget 12 km körüli távolságra becsülték. Később a mérészközök és optikai műszerek nagymérvű fejlődése lehetővé tette, hogy a hadtengerészet a látási távolságon belül biztos célzással dolgozhassék. Fokozta a hatás biztonságát úgy szárazon, mint vízben, hogy a légi megfigyelés is hozzájárult a műszerekkel való megfigyelésekhez.

A fenti szempontok alapján készítette el a Krupp gyár az első hosszúságú messzehordó ágyút, amely a mai rendszernek megfelelően vasúti kocsira szerelve vagy kléptett állásban egyaránt használatban volt. Első alkalmazásakor 1915 április havában Dünkirchent lőtték vele a központi hatalmak 42 km. távolságról. Míg a németek a fentelített 38 cm-es kaliberű ágyút használták, addig az osztrák-magyar hadsereg partvédelmét a 36 cm. hatótávolságú 35.5 cm. kaliberű parti ütegek látták el.

A német partvédelem nehéz ütegei 1917-ben már 62 km-es hatótávolságra nyújtottak biztos célzást.

Nem lenne teljes ez a visszpillantás, ha nem emlékeznénk meg a híres párisi csodaágyúról, mely köztudomásulag 120 km. távolságból lötte Páris. Ez az ágyú szintén Rausenberger professzor találmánya volt. Az ágyúcső két részből állott. Főerdekeessége az volt, hogy egy 38 cm-es csőbe volt beledolgozva egy 21 cm. kaliberű ágyúcső. A több méter hosszú ágyúcsövet az elhajlás ellen speciális merevítő szerkezetek óvták és a tágulást együtthatónak a cső bevülése folytán előállott állandó változása miatt a lövegek különböző nagyságúak kellett, hogy legyenek és azokat megfelelő sorrendben lehetett csak használni. A mai messzehordó ütegeknél hasonló óvintézkedésekre már csak sokkal kisebb szükség van. A legmesszebb hordó ágyúk ma is Németország birtokában vannak, bár az Északamerikai Egyesült Államok ezen a téren rendkívül sok újítást és minden vonalon igen nagy haladást igyekeznek megvalósítani. Ma a messzehordó ágyúk hatását nagy mértékben elősegíti és kiegészíti a légi fegyvernem hathatós munkája.

(R. F.)

Róma, nov. 22. XII. Pius pápa kihallgatáson fogadta Kelemen Krizosztón pannonhalmi főapátot.

Teljes elsőtétítés Szófiában

A bulgár fővárosban légvédelmi elsőtétítés kezdődött. Csúpan az erre a célra készült kékfényű lámpák világítanak. Mától kezdve teljes elsőtétítés lesz Szófiában. A kereskedők 2500 mázsa légvédelmi papírt bocsátottak ingyen a szegény lakosság rendelkezésére.

A „Horthy”-törzs fényes Miklós-napi díszlátort rendez

A debreceni jogászok „Werbőczy” Bajtársi Egyesületének „Horthy” törzse minden év december 5-én, Miklós-nap előestéjén fényes díszlátort tart Magyarországon országgyarapító kormányzójának, a törzs névadójának névnapjára. December 5-ike közeleg, a törzs ennek megfelelően lázas munkával készíti elő a hagyományosan kitűnő látort. Az előkészítési munkáját Széll György vezér, Kováts György törzsfő, Mikecz Gyula és Fekete Géza irányítják. A műsor már kialakult. Széll György egyesületi vezér beszéde után dr. Kováts Andor professzor, a „Werbőczy” magistere mond beszédet és ennek keretében felavatja az egyesület új darvát. Molnár Klára hegedűművész hegedűjátéka után dr. Szádeczky Kardoss Tibor professzor, a jog- és államtudományi kar ezidei dékánja mond beszédet, amely után Kováts György, a „Horthy”-törzs törzsfője szavaival ér véget a gazdag műsor. A műsort tánc követi.

A díszlátort, amely 5-én este fél 9 órakor kezdődik az Arany Bika szálló nagytermében, máris város-szerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Betörték a Csokonai Színház pénztárába

A Csokonai Színház pénztárhelyiségébe tegnap délután ismeretlen tettes álkulcsal behatolt és a déli zárás után otthagytat aprópénzt, 18 pengőt, elvitte. Valószínű, hogy a tettes a délelőtti próba alkalmával surrant be a színházba és a déli zárás után elrejtőzve ottmaradt, míg az épület kiürült és akkor követte el tettét. A színház feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

Eszméltre tért a luminál-mérgezési szenvedett kolozsvári asszony

Bakos Jánosné 35 éves kolozsvári asszonyt, mint megírunk, kedden délelőtti eszméletlenül találtak a Frohner szállóban levő lakásán. A fiatal asszony vasárnap érkezett Debrecenbe és ezért követelt el öngyilkossági kísérletet, mert azt hallotta, hogy Bukarestben maradt férjét meggyilkolták a románok. Bakosné a mentők kiszállították a belgyógyászati klinikára, ahol teljes négy napig feküdt eszméletlenül. Erős szervezete azonban megbirkozott a hatalmas adag luminállal és tegnap az éjszakai órákban magához tért. Egyelőre még annyira gyenge állapotban van, hogy nem lehet kihallgatni, azonban valószínű, hogy már a mai napon annyira erőszódik, hogy a rendőrség megjelölheti a vizsgálatot és ezzel minden részletére fény derül a titokzatos öngyilkossági kísérletnek.

Az árvíz miatt csónakon megy esküvőjére egy szegedi tanyás gazda

A szegedi határban ismét nagy az árvíz és nagy területek kerültek víz alá. A helyzetre jellemző, hogy az egyik tanyai gazdának a Fogadalmi templomban kitűzött esküvőjére csónakon kell a tanyából az országútra menni, mert úgy elárasztotta a víz a földjét. A kiskunhalasi polgármestert a szegedi polgármester táviratban kérte, hogy ne vezessen több vizet a szegedi határ felé. A válasz az volt, hogy csak az árvíz-kormány-biztos utasításai szerint járjak el.

Hatvan ipartestület képviselheti magát a debreceni iparos ünnepnapon

Varga minisztert és Kádas államtitkár is várják

A debreceni iparosság nagy felkészültséggel várja előkelő és az ország minden részéből érkező iparosvendégeit. Dr. Varga József iparügyi miniszter előreláthatólag nagyobb kísérettel jön le Debrecenbe, hogy közvetlenül tájékozódást szerezzen az iparosok kívánságairól. Bizonyosra veszik, hogy a miniszter társaságában eljön dr. Kádas iparügyi államtitkár is és Messik miniszteri osztálytanácsos és még több vezető tisztviselő az iparügyi minisztériumból.

Rajtuk kívül jönnek Papp József, az IPOK elnöke és kísérete, dr. Szeghalmi László titkárral, a budapesti Ipartestület nagyobb küldöttsége, valamint az ország minden részéből az ipartestületek megbízottai. Számszerint eddig mintegy hatvan testület jelentkezett, de lesznek sokan, akik csak az

utolsó napon táviratozzák meg érkezésüket.

A kassai és marosvásárhelyi ipartestület küldöttségei már csütörtökön éjszakára jelezték érkezésüket. Fogadásukra megtették Szendrey Sándor alelnök, fogadóbizottsági elnök vezetésével a megfelelő intézkedéseket.

Az ünnepség egyéb részében is nagy körültekintéssel folyik az utolsó órákban is a szükséges előkészület. Pátáky József alelnök az ünnepségek főrendezője.

Természetesen az összes intézkedésekről állandóan tájékoztatják Galamb Ferenc elnököt, aki minden irányban felügyeletet gyakorol mind a fogadtatás részleteire, mind az ünnepségek és gyűlések ügyeinek előkészítése felett.

NEDA-GYÜMÖLCSKOCSKA
MEGÓV A BELRENYHESEGTŐL.
SZABÁLYOZZA A BELMŰKÖDÉST. HATÁSA ENYHE ÉS MEGBIZHATO.
DOBOZ 0.60 és 2.40 PENGŐ.
Minden gyógyszerárban kapható.

Dr. Bodonhelyi József debreceni ref. lelkészt a budapesti teológiai akadémia egyik tanári állására megválasztották

A megüresedő klinikai lelkészi állás jelöltje Szentes László

A dunamelléki egyházkerület közgyűlése Ravasz László püspök javaslatára dr. Bodonhelyi József debreceni lelkészt a budapesti teológiai akadémia egyik tanári állására megválasztotta. Ez a tanári állás ifj. dr. Czeglédy Sándornak a debreceni egyetemre történt kinevezése által üresedett meg. Ekként Debrecen Budapestre elhoozta dr. ifj. Czeglédy Sándort és most cserébe dr. Bodonhelyi Józsefet kell átengednie.

Dr. Bodonhelyi József eltávozására debreceni egyházi körökben ószinte sajnálatot váltott ki, mert kiváló képességei folytán Debrecenben is nagy reményeket fűztek munkásságához.

Mint értesülünk, az egyház elnöksége azt a javaslatot fogja a presbiternum elé terjeszteni, hogy a megüresedő klinikai lelkészi ál-

lásra válassza meg Szentes László vallásoktató lelkészt.

Szentes László sok éven keresztül volt Debrecenben kistemplomi segédlelkész és innen csak pár hónappal ezelőtt rendelte ki a püspök Munkácsra vallásoktatónak. Általános vélemény az, hogy Debrecenbe vissza kell hozni ezt a tehetséges és buzgó fiatal lelkészt, aki a hívek körében is általánosan kedvelt.

A klinikai lelkészek erős kapcsolata van az egyetemmel is, mivel az egyetem klinikáin végzi a betegek lelki gondozását és ezenfelül irányítja az egyetemi ifjúsági egyházi munkának, valamint az egyetem körül alakított nagyerdői egyházi körzetet is vezető. Mint értesülünk, egyetemi körökben is az az óhajítás alakult ki, hogy Szentes László lépjen dr. Bodonhelyi örökébe.

Ella Nilson svéd eszperantista író az országgyarapodás alkalmából kitörő örömmel üdvöli a magyarokat

Hetek hónapok múlva érkeznek a levelek a messze külföldről.

Most tartotta a debreceni Eszperantó Egyesület szokásos őszi vezetőtisztületi ülését a Batthyány uca 1. szám alatti helyiségében.

A vezetőtisztület az időszerű egyesületi kérdéseken kívül megbeszélte a szeptemberi országgyarapodás óta az egyesülethez érkezett külföldi üdvözléseket is, melyek között első helyen kell megemlékeznünk Ella Nilson sölvesborgi svéd eszperantista író lelkész üdvözlő leveléről. Ella Nilson, aki az 1929-es budapesti eszperantó világkongresszus alkalmával tett debreceni és hortobágyi látogatásai óta a legelénkebb összeköttetést tartotta fenn a magyar eszperantistákkal s mint a magyarság és az integer Magyarország szerelmese, Európa csaknem minden országában szóval és tollal lelkes propagálójá, most túlaradó boldogsággal üdvözi az eszperantistákat át az egész magyarságot a keleti részek és Észak-Erdély felszabadulása alkalmából. Emellett méltó, hogy Ella Nilson a sajtópropagandán kívül a svéd rádióban is tartott magyartárgyú előadásokat, a többek között Petőfi lírájáról is a debreceni eszperantisták adatszolgálatával támogatva. Érdekes, hogy a svéd levelek a szokásos harmadnap helyett

most huszonegy napra érkeznek Debrecenbe.

A Cseh András (volt erdélyi r. kat. lelkész) által szerkesztett s világszerte legnépszerűbb eszperantó képes folyóirat, a Praktiko, a német-holland háborús időszak elmúltával most ismét megjelent és Hágából megérkezett a debreceni Eszperantó Egyesülethez is Cseh András szerkesztő üdvözlésével. Nem érdektelen megemlíteni, hogy a Praktikohoz küldött egyik klsé több mint 3 hónapos bolyongás után csak mostanában érkezett vissza Debrecenbe.

A külföldi üdvözlések között most a Mr. Maurice Hyde ausztráliai miniszteriális főtisztviselő levele volt. Hyde úr 1938 nyarán heteket töltött Magyarországon, egyet Debrecenben is és azóta is a legmelegebb szeretettel emlékszik vissza a magyarokra és városokra. Levelet Szuezen keresztül hozta a posta Sydneyből. Az egyiptomi cenzura arabbetűs bélyegzője is rajta van a levélborítékon, de meddő volt az ellenőrzés, mert Hyde úr egy szót sem ír politikáról. Különben is még április 20-án adta fel a levelet Ausztráliából és az bizony csak szüret után érkezett meg dr. Jóó István egyesületi elnök címére. Rendes körülmények között név hét egy ausz-

1940 november 22. szombat 5

Rheumatikus fájdalomnál

idegfájdalomnál, fejfájásnál, izületi és tagfájdalomnál, valamint meghűléses betegségeknel gyorsan és biztosan hatnak a Togat-tabletták. Orvosok ezrei ajánlják a Togat-t, tehát Ön is bizalommal vásárolhatja. Tegyen még ma egy kísérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatású Togat-t. Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszerárban. P. 1.60.

tráliai levél „menetideje”.

Az Eszperantó Egyesület vezetőtisztülete végül Mátvás József egyesületi jegyzőt kérte fel a kezdők részére tartandó s december 1-én kezdődő díjtalan eszperantó nyelvtanfolyam megszervezésével és vezetésével. A debreceni egyesület egyébként egymásután veszi fel a kapcsolatot a felszabadult Erdély eszperantó magyar egyesületeivel.

(M—ás.)

Erdélyi tájak

erdélyi virágok

Berei Soó Rezső előadása a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam új ciklusa Berei Soó Rezső egyetemi tanárnak „Erdélyi tájak, erdélyi virágok” című nagyértékű, színes, mindvégig lebilincselően érdekes, vetített képekkel kísért előadásával vette kezdetét. Előadás előtt dr. Csűrös Ferenc ny. városi kultúratanácsnok mondott megnyitó beszédet, megemlékezve a Népszerű Főiskolai Tanfolyam értékes munkásságáról és kegyelettel szótva Darkó Jenő egyetemi tanár elhunytáról. Darkó Jenő professzor kiváló munkása volt a Népszerű Főiskolai Tanfolyamnak.

Erdélyt, mint Európa legcsodásabb, legváltozatosabb földjét ismertette dr. berei Soó Rezső, az illusztris előadó, aki maga is Erdély szülőtte. Végigvezette Kelet és Nyugat találkozó tájainak síkjain, lankáin, hegyein és komor fenyvesektől zúgó kárpáti bergein. Havasi tundra, fenyves, lombérdő, ligetes, füves pusztasivatagi foltokkal és kultúrtáj — mind együtt e páratlan földön, a Kárpátok övezte Erdélyben.

Amilyen változatos a táj, olyan változatos és gazdag az erdélyi flóra is, méltán vetekszik az Alpok vagy Pireneusok flóragazdaságával. Egészen magábanállónak teszi e táj növényvilágát az a csaknem 200 úgynevezett benszüllött növényfaj vagy forma, melyek sehol másutt a földön nem virítanak. Megismerjük Szent László városának kies fűrdőjénél, Püspökfürdő Pece-patakjában ezrével nyíló fehér lóbuszokat, melyek a szubtrópusi harmadkor élő kővületeként maradtak ránk, egész Európában csak itt ezen az egyetlen helyen. A Királyhágó környékének völgyeiben illatozik a Jósika báróné nevével viselő orgona (Syringa Josikaea) szintén ősi harmadkori maradványnövény. Átmenve a Királyhágón, a festői Réviszoros páfrányokkal borított sziklái alatt, Kalotaszeg erdős vidéke után s mezőségi legjellegzetesebb táját, a kolozsvári Szénafüveket ismerjük meg; suvadásos dombjait, árvalányhajas mezőit, pontousi virágait szebbnél szebb felvételek tárják elénk.

A keletkarpáti növényvilág legteljesebb változatosságában új országterületünk legmagasabb hegységében, a Radnai havasokban alakult ki. Lábatnál hatalmas bükkösök, a lejtőkön fenyvesrengetegek, itt-ott szinpompás alhavasi kaszálókkal tarkítva, a tetőkön dúsfüves havasi legelők, a mézsköszirteken a legritkább virágok díszlenek.

A Székelyföld növénytakarójának mai képe az intenzív gazdasági kultúra hatása alatt áll. Erdőt megtizedelték, különösen a román impérium alatt városos rablógazdálkodás folyt, amelynek a székely erdők tekintélyes része áldozatul esett.

Ebbe a csodás világba, Erdély növényvilágának páratlan kincsét közölte és kalauzolt e terület legjobb ismerője és flórájának legszakavatottabb tudósa.

— Budapestén sok az öngyilkosság, a mentők jelentése szerint egy hónap alatt 128 öngyilkosság történt a főváros területén.

HIREK

Szerkesztőség, kladóhivatal és nyomda:
Debrecen, József kir. herceg uca 1. szám,
 Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás),
 éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
 3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
 félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
 Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLTATÁSA november 23-án reggel 8 órától november 30-án reggel 8 óráig:
 „Nap”, Piac u. 1. Telefon: 27-73. —
 „Aranygyuszár”, Kossuth u. 8. Telefon: 34-96. — „II. Rákóczi”, Külső-vásártér és Miklós u. sarok. Telefon: 23-43. — „Sztankay”, Szent Anna u. 64. Telefon: 25-58.

Hősök naplója

— 1914 november 23. — Ezen a napon Sásky Ferenc, a volt beszercebényai 16. honvédegyezred törzsörömmestere a krakkói környéki Zagorzicénél az ezredutasosztaggal, mely az ezrednek utolsó tartaléka volt, egy orosz századot, mely szárnyunk ellen támadott, fedetlen megközelített és tüzzel való rajtaütéssel visszavert. Ezzel az ezred harcának kedvező kimenetelét biztosította. Az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

— **Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Farkas Pál, délután 5 órakor Szabó Gábor. Kistemplomban délelőtt 9 órakor dr. Soós Béla, 11 órakor Kósa Ferenc, délután 5 órakor Uray Sándor. Kossuth ucai templomban délelőtt 10 órakor Karácsony András, délután 5 órakor Ács Mihály. Károli Gáspár téri templomban délelőtt 9 órakor Siposs Imre, délután 4 órakor Peleskey Károly. Ispótyi templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Birinyi János. Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor dr. Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 órakor dr. Erdei Mihály. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Szilágyi László. Nyilas-telepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Orosz János. Csapokerti templomban délelőtt 10 órakor dr. Danesházy Sándor, délután 3 órakor Zsoldos István. Kerekéstelepi templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László, délután 3 órakor Zimányi József. Nyulási állami iskolában délelőtt 10 órakor Jánossy Imre. Tégyláskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Kulcsár Dezső. Reménység házában délután 3 órakor Benkő Károly. Dóczy J. u. 2. délelőtt 11 órakor prd. Konecz Zoltán, konf. dr. Erdős Károly. Wolaffka-telepen délután 3 órakor Magi István. Egyetemi klinikákon reggel 8 órakor Konecz Zoltán. Augusztaszsanatóriumban egyenlő 10 órakor Rózsa János. Horthy kórházban Konecz Zoltán. Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre. Tanyai istentiszteletek: Pallag délelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre, Szikgát délután 3 órakor vitéz Szabó Endre, Ondód II., Vedres-dűlő délelőtt 9 órakor Rápolyt Árpád, Kunpálhalma délelőtt 11 órakor Rápolyt Árpád, Pac délelőtt 10 órakor Papp Géza, Mézes-hegy délután 2 órakor Papp Géza, Diószegi út délelőtt 11 órakor Biró Béla, Bánk délután 2 órakor Biró Béla, Haláp délelőtt 9 órakor, Állóhegy délelőtt 11 órakor, Pipóhegy délután 2 órakor László L. Elek, Nagymacs délelőtt 10 órakor, Dombostanya délután 2 órakor Tömörly Lajos.

— A róm. kat. templomban és kert-ségi kápolnában a lelkesül beosztást ma eszközlik.

— Egyetemi istentisztelet a Kollégium Oratóriumában vasárnap 11 óra 15 perckor. Igét hirdet Ifj. Victor János lelképásztor.

— **Vendégszónok a Kossuth uca-i templomban.** Vasárnap, folyó hó 24-én délelőtt 10 órakor a rendes istentisztelet alkalmával a szászkeri szolgálatot **Karácsony András** békési elnök-lelkész fogja végezni, Karácsony András a nagybékési gyülekezet vezető-lelképásztorak között a kiváló szónokoknak. Meghallgatását ajánljuk a templomi hívek figyelmébe.

Hatezerpengős sikkasztás Debrecenben

Az órabéres segédtszi vidám mulatozása az elsikkasztott pénzből
Bűnjel: dísznőbőr koffér pezsgővel

Befejezték a nyomozást egy sikkasztás ügyében, melyet **Simonitsits Béla** órabéres segédtszi követett el a háztól-házig szállító pénztárnál. A megállapítás szerint közel 6000 pengőt sikkasztott el olyan módon, hogy a csekk befizetéseknél manipulált és az első sikkasztások összegét a későbbiekből fedezte. Ilyen módon szeptembertől kezdve tudta leplezni a sikkasztásokat.

A debreceni ügyészséghez pénteken délelőtt vitték át a sikkasztó segédtszit, vele együtt vitték a bűnjeleket is. **Egy elegáns dísz-**

nőbőrös koffert, melyben egy divatos új ruha és két üveg pezsgő van. A nyomozás adatai szerint a sikkasztott pénzből vásárolta azokat. **Simonitsits Béla** beismerő vallomást tett a nyomozás során. A kihallgatások során még az is kiderült, hogy barátaival mulatozásokat rendezett, kölcsönt adott és farságát **autón vitte Budapestre és a Royalban mulatoztak.** Az őrizetbe vett segédtszit rövidesen a vizsgálóbíró elé kerül, aki dönt további fogvatartása kérdésében.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap délelőtt 9 órakor középiskolai ifjúság egyházi énekora. Utána exhortációt tart **Labossa Lajos.** Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet. **Prédikál Pass László.** Délután 3 óra 30 perckor biblióra a középiskolai ifjúság részére az iskola-teremben. Ugyanakkor leánykört biblióra a tanácsteremben.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos ucai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imaórákat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—8-ig vallásosestély a „Szövetség” leánykör programjával. Szerdán este 7—8-ig biblióra. Péntek este 7—8-ig imaóra.

— **Cserépkályhák, kandallók** kiváló minőségben legmodernebb fazonokban vagontételben érkeztek Tóth utóda: Ifj. Székely Szücs Sándor kályhás-mesternél, **Károly Ferenc József** út 8. Telefon: 26-70.

— **Egyik helybéli folyóirat** számát a Beke nyomda, ahol a lap készült előbb adta ki a forgalomba, mint a bemutatásra köteles példányt az ügyészségnek átadta volna engedélyezésre. A bíróság most vonta kérdőre a nyomdatulajdonost, **Beke Zoltánt** és elítélte jogerős 50 pengő pénzbüntetésre.

— **Mindig olesón vásárolhat** téli ruha kabát stb. anyagokat, dr. Révésznénél, **Hangya** átjáróban.

— **Ma este rendezi a Csaba B. E.** Bethlen Kata törzse szokásos Katalin-esti laborszakot az Arany Bika szálló üveg és Bocsaki termében. A táborozás iránt, amelyen dr. Csillery András egyetemi tanár mond ünnepi beszédet, nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **A Kálvinisták Templomegyesülete „Bethlen Kata” cserkész-csapata egyik tagjának, Bedőcs Zsókanak esküvője** vasárnap délután 3 órakor lesz a Károli Gáspár téri református templomban. Az eskető lelkész **Peleskey Károly** lesz. Kovács Mária csapatvezető kéri a „Bethlen Kata” és „Beth Katalin” csapat tagjait, lehetőleg cserkész ruhában jelenjenek meg, egy csoportba tömörülve.

— **Naményi Gyorsíróiskolába, géniroiskolába** kezdőtanfolyamra beiratkozhat. (Bathány u. 1.)

— **A hószobrok alkotójának, Fodor József, Jókai uca 33. szám alatti lakosnak, a hószobrok alkotójának és szerencsétlen sorsú családjának N. N. 5 pengő adományozott.** Felhívjuk Fodor Józsefet, vagy feleségét, jelentkezzen a pénz felvételére lapunk kiadóhivatalában.

— **Orvosi hír.** Dr. Szent-Királyi István orvos rendelését megkezdte. Arany János u. 14.

— **A versaillesi Trianon-palotában lesz a Pétain-kormány székelye.** Vichyben olyan hírek keringenek, hogy a Pétain-kormány hamarosan Versaillebe költözik át s a Trianon-palotában üti fel székhelyét. A palotát állítólag már a múlt hét szombatján lefoglalták az állam részére s 150 szobájának átépítése és berendezése már folyamatban van. A Trianon-palota közelében lefoglaltak egy holland villát is, amelyet szintén átépítenek a beköltöző minisztériumok számára.

— **Az Ajtósi-Dürer Céh** első nyilvános műterem látogatása igen jól sikerült. **Oláh István** műtermében a Céh tagjain kívül mintegy harminc érdeklődő jelent meg a nagy gondal összeállított kiállítás megtekintésére. A megjelenteket **Nagy József** alelnök üdvözölte, felhívta a figyelmüket a kisgrafika művészi értékére. Majd **Oláh István** magyarázta meg a mélynyomás mivoltát s két gyönyörű lapot húzott le a jelenlévők feszült érdeklődése közben Debrecen egyetlen rézkarc nyomó gépén, mely lapokat azután kisorsolt, az első nyilvános műterem látogatás emlékére.

— **A Dózsa uca egyik kertjében a rózsá, melyet nem fedtek el, bimbózni** kezdett és tegnap délből kinyitotta szirmait. A virágzó rózsának sok nézője akadt és azt állítják, hogy enyhe tél lesz, mert még november végén is kinyílt a rózsá.

— **A esendőrségnek jelentették,** hogy az egrí káptalan egyik börtökéről, mely az egyéki határban terül el, ellopta 5 zsak kendermagot. A kár 500 pengő. A nyomozás még nem vezetett eredményre.

— **Rázuhanat a fatörzs** a téglási erdőben **Szabó Miklós** napszámóra, aki fakitermelésnél dolgozott. A napszámós agrárzöködést szenvedett és zizidásokat. A debreceni ügyészségnek a esendőség jelentést tett az esetről és megindult a nyomozás annak legállapítására, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért.

— **Elítélték 2 hónapi fogházra a Létai uca-i befőtőt, Böckfi Zoltánt,** aki **Oláh Lajos** cipész lakásából ruhaneműket és ékszerit vitt el, Budapestben értékesítette és mikor a pénze elfogyott, visszatért Debrecenbe. Azért követte el a befőtést, mert huzamosabb időn át nem volt munkája. Azt tagadta, hogy tüzet rakott volna a szekrényben, csak annyit ismert be, hogy amikor zsákmány után kutatott, gyufát gyújtott, hogy a szekrényben jól lásson és akkor dobta el a gyufát.

— **Angol és palesztinai fontot és néhány dollárt találtak** házkutatás során a detektívek **Kepecs Joel** kereskedő lakásán. Megindult ellene az eljárás idegen fizetési eszközök birtoklása miatt. A debreceni törvényszék előtt kiderült, hogy a vádlott házánál a cionista mozgalom ügyében tartottak házkutatást és úgy találták meg a valutát. **Kepecs Amerikából** kapta a nagybátyjától kölcsön, még 1934-ben, hogy Amerikába kivándoroljon. Nem tudott kivándorolni és a pénzt őrizte, mert kölcsön kapta. A bíróság elítélte 30 pengő pénzbüntetésre.

— **A debreceni ügyészség** iroda-vezetőjét, **Galaczy Gézát,** aki 20 éven át dolgozott a debreceni ügyészségen, az ungvári ügyészséghez helyezték át az ottani iroda-vezetésére. A rokonszenves tisztviselő már elutazott Debrecenből. A helyét **Bujdosó Gábor** debreceni ügyészségi tisztviselőnek adta át.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

— **A munkanélküli asztalosok és famunkások** összeírás céljából jelentkezzenek a **Munkás Otthon** titkáranál.

— **Hamis kétpengőst** adtak be a **debreceni ügyészségre.** A pénzt **Grünfeld Frida** ungvári lakosnak adták, aki nem tudta, hogy hamis pénzt kapott és tovább adta vásárlásra, de a trafikban, ahová küldte, felismerték, hogy hamisítvány. Az eljárás megindult a hamis pénz terjesztőinek és készítőinek kézrekerítésére.

— **A Svetits intézet növendékei 400 pengőt** adtak az **Erdélyért akcióra** és ezt az összeget pénteken nyújtották át **Lossonezy István** főispánnak, aki rendeltetési helyére juttatta. A 400 pengő a tiszta jövedelme volt a Svetits növendékei által rendezett előadásnak.

— **Dr. Rózsa Tibor** főispáni titkár **hétfőn foglalja el új hivatalát.** Mint megírtuk, dr. Rózsa Tibor főispáni titkár **Zilahra** szolgabíróvá nevezte ki a belügyminiszter. **Dr. Rózsa Tibor** hétfőn utazik **Zilahra,** leteszi az esküt és nyomban átveszi a zilahi szolgabírósg vezetését. Távozásával a debreceni városi tisztviselői kar értékes és rokonszenves tagját veszti el. **Rózsa Tibor** helyébe dr. **Ujvárossy Sándor** szolgabíró lesz a főispán új titkára, aki már eddig is a főispáni hivatalban teljesített szolgálatot.

— **Ismeretlen támadó bottal** leütötte hátulról a **Miklós uca** 63. sz. ház felőli **Ormós Lajos** 66 éves timármestert, **Teleki uca** 86. szám alatti lakost. A mentők sülyos fejsérülésével a sebészeti klinikára szállították.

— **Összeest az epreskerti építkezéseknél** munkaközben izomrost szakadást következében **Laki Ferenc** 38 éves napszámós. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

— **Elmebeteg nő megtámadta és kulccsal fejbeverte** **Hugyecz Mária** 30 éves leányt a **Hatvan uca** 2. számú ház előtt. **Hugyecz Mária** feje belőrt és a vér elborította. A támadó nő mialatt mentőkért telefonáltak elme-nekült, **Hugyecz Mária**t a mentők részesítették elsősegélyben.

— **Elesett és fején súlyos zúzott sebet szenvedett.** **H. Nagy Jenő** dr. 52 éves debreceni lakos a **Hajnai uca** 2. számú háza előtt. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

— **Az iskolán kívüli népművelés keretében** f. hó 24-én, vasárnap a **Szent Anna uca-i leányiskolában** (I. em. 5. sz. tanterem) ingyenes népművelődési előadás lesz, pontosan 4 órai kezdettel. **Belépés** díjtalan. Csak felnőttek részére. Az előadás tárgya: A szeretetről, előadó: **Réthezy György** r. k. tanító. Debrecen történetéről beszél: **Fekete József** r. k. tanító.

— **Kétféle hadserege lesz az Egyesült Államoknak** 1942 júniusára. A hadügyminiszter, **hir szerint,** januárban újabb ötmilliárdnyi hitelt kér a kongresszustól a hadsereg felszerelésére.

— **Páncélkamrákban őrzik a mógumgyártás titkát,** melyet a kaucsuktej vegyi összetételének felderítése oldott meg. A részleges gyártási eljárás a szabadalmak feltéve őrzött titka mindenütt.

— **Lefejezte feleségét Nyiri Béla beregszászi téglagyári munkás.** Nyiri és felesége már régebben állandóan civakodtak és egy ilyen jelenet után történt a borzalmas hitvesgyilkosság. **Nyiri,** miután borotvával leszlette felesége fejét, saját nyakát is átmetszette. **Állapota súlyos.**

Gyászroval

Hatvany Károlyné Balogh Zsuzsanna 42 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető II/a. számú ravatalozó terméből a ref. egyházi szertartás szerint. Lakás: Kassa úti 6. vámház. Dankó temetkezési vállalat.

Fésüs Margitka 18 éves temetése ma délután félnégy órakor lesz a Köztemető II/b. terméből rom. kat. szertartással. Fehértől vállalatának rendezésében.

— Svájcban tilos kinyitni a vasúti kocsi ablakát a fűtőanyaghiány miatt. A svájci államvasutak igazgatósága a kocsik hőmérsékletét nappali 15 és éjszakai 18 fokon rögzítette.

— Az amerikai állampolgárok elhagyják Kínát és az egyik gözös 436 utassal és több misszionáriussal elhagyta már a sanghaji kikötőt.

— Antonescu román államvezető legutóbbi olaszországi útján megkapta az olasz király és császártól a Szent Móric rend nagykeresztjét.

— Okmányhamisító bandát lepolték le Budapesten. A bandának hat tagja volt és gyártottak születési, erkölcsi és iskolai bizonyítványokat. A társaságot véletlenül juttatta a rendőrség kezére. Barczai Sándor magántisztviselő a szerb konzulátuson megjelent és vizumot kért Winter Imre kereskedő útlevelére. Okmányokat kértek, de azok nem egyeztek pontosan, így Barczait átadták a rendőrségnek. A kihallgatás után a magántisztviselő leleplezte bűntársait is. A banda átlag 100 pengéért adott egy hamis bizonyítványt. A nyomozás folyik tovább.

— A cukorkiskereskedői kérelmek határideje november 23. A miniszter elrendelte, hogy a törvényhatóságok december közepéig tartoznak kijelölni azokat, akik cukorárústással foglalkozhatnak. A kiskereskedők, akik cukorárústással is akarnak foglalkozni november 23-ig kötelesek beadni kérelmüket, melyet a polgármesterhez kell címezni.

— A Miskolci Katolikus Kőr és a Miskolci Református Ifjak Szövetsége közös szociális munkát indít. Bizottságokat küldtek ki, melyek megállapítják az együtt dolgozás módozatait. Példamutató ez az akció arra, hogy kell a közös cél érdekében dogmatikai viták teljes kikapcsolásával gyakorolni a krisztusi szeretetet.

— Budapest polgármestere a belügyminiszter kívánságára elrendelte, hogy a kórházi másodorvosok magángyakorlatot nem végezhetnek, csak az adjunktusok és véglegesített orvosok.

— Az erdélyi részeken másfélmillió juh van. A visszatért erdélyi részeken több állat van aránylag, mint Csonka-Magyarországon. A juhek száma másfélmillió, a baromfi száma három és félmillió, a szarvasmarhák száma 665.700 darab. Kétféle az erdélyi ló, különösen a szívós, mokány székely lovak. Az erdélyi méneseznek messze földön nagy híre van.

— Repülőgépmotorokat fognak gyártani az amerikai autógyárak felében és így a magánautók gyártása lényegesen csökkenni fog. A belföldi szükséglet zavartalanul ellátják majd, de külföldre szállítanak kevesebb magánautót.

— Az Országos Állatorvos Egyesület tiszbalparti fiókosztálya f. hó 25-én a vármegyeháza kistanácstermében szakülést tart.

— Földrengés volt Szatmárnémetiben, a tadszikisztani szovjet-köztársaság fővárosában. A földrengés nem okozott jelentősebb kárt.

— A Városok Szövetsége a jövő évben erős munkát indít, elsősorban az erdélyi városokkal való kapcsolat felvételére és azután a városközségi szervezet törvényes szabályozását akarják elérni.

Padlásán lakott a betörő, a lopott holmit pedig a Kossuth ucai temetőben rejtette el

A debreceni rendőrség elfogta Jánoss Lajos 26 éves, büntetett előéletű alkalmi munkást, akiről kiderült, hogy nem kevesebb, mint 26 betöréssel lopást követett el és az utóbbi időben egyre gyakoribb baromfi-lopások jórészenek is tettese.

Jánoss Lajost bravuros nyomozás után Földi Imre detektív fogta el és érdekes részleteket derített ki bűncselekményeivel kapcsolatban. Jánossnak nem volt bejelentett lakása Debrecenben, hanem az Aradi utcán egyik ház padlását fedezte fel és a háztulajdonos tudta nélkül itt rendezkedett be.

MOSÓNÓ

Hetvenéves és mosni jár szegény... S ráncos a bőr mindkét tenyerén.

Minden héten, mert nálunk így szokás, Hétfőn reggel jajj, áll a nagymosás.

Hat óra a néni odajön — Kezít csokolom! mindíg így köszön.

A teknő mellé szótlan odaáll, Szája csukott és csak a keze jár...

A melle szűk és hajlott a háta: Öreganyó!... miért is csinálja?

Olyan gyenge, oly sovány a karja, (Mégis mindent ő hord föl a padra!)

Mikor aztán a nagy robot lejár Szegény öreg a lábán alig áll...

Hazaindul. Hóna alatt szatyra S nincsen senki, hogy kabátját feladja!

POLGÁR GYULA.

— Dr Csóka László főjegyző helyére dr Balogh Sándor tanácsnok, tb. főjegyzőt helyettesítette be a főispán, Balogh Sándor már át is vette dr Csóka László ügykörét, ki tudvalevően Szatmárnémeti város polgármestere lett. Csóka László e hó 26-án már át is veszi Szatmárnémeti polgári vezetését.

— Letartóztattak három angolgyűlölő görög minisztert a Stefáni iroda, athéni jelentése szerint.

— Felhívás az iparostársadalomhoz.

Az iparostületi jubileumi ünnepekkel kapcsolatban rendezendő díszében résztvenni kívánók figyelmét felhívja az Ipartestület arra, hogy részvételi szándékukat legkésőbb ma délután 4, a diszvacsorán való részvételt este 8 óráig az Ipartestület hivatalába bejelenteni és a jegyeket ugyanott megváltani sziveskedjék, mert csak úgy tudja az Ipartestület a résztvevő iparosoknak és hozzátartozóinak a helyet biztosítani, ha bejelentéseiket a fenti időig feltétlenül megteszik.

— Ünneplés keretében vették át a nagybányai hadirokkantok a debreceniek ajándék zászlóját. Nagybányáról írják: Meghatón szép ünnepségnek volt színhelye a nagybányai Lendvai Színház. A nagybányai hadirokkantok tartották első díszlátványukat, mely alkalommal átvették a HONSZ debreceni csoportja által, a nagybányai hadirokkantok részére ajándékozott gyönyörű zászlót. A díszlátványt — melyen a debreceni küldöttség is részt vett — dr Ajtai Nagy Gábor h. polgármester a HONSZ helyi csoportjának díszelnöke nyitotta meg. A HONSZ debreceni csoportja nevében Szelek László adta át a zászlót, a nagybányaiak nevében pedig Kupcsán Gyula elnök vette át azt, megköszönve a gondoskodást, mellyel megmutatták az anyaországbeli bajtársak, hogy nem felejtkeztek el elszakított véreikről és sorstársukról.

— Vitéz Tolnay Andor Debrecenben volt tegnap és tárgyalásokat folytatott a színház átvételének lebonyolítása körül felmerülő kérdésekben. Vitéz Tolnay Andor, mint ismeretes, december 4-én este a Bánk bánnal nyit.

— Amerikai vendég a Hortobágyon. Mr Hugh Mihalad szófiai amerikai követségi tanácsos rövid tartózkodásra a Hortobágyra érkezett.

Éjszakai órákban innen járt zsákmanya után s főleg a kertészeket követett el lopásokat. Részben alkulcsal, részben a kerítésen bemászva a tyúkólak lakatjának leverése után hatolt be a helyiségekbe és zsákmanját a Kossuth ucai temetőbe hurcolta, ahol egy földalatti árkot készített és itt rejtette el a lopott holmit. A nappali órákban aztán különböző helyeken értesítette ezeket. A rendőrség gyanuja szerint közel 300 tyúkot lopott össze Jánoss, akik kihallgatása befejezése után átadnak az ügyészségnek.

— 80 vagon cukrot vittek el a románok Marosvásárhelyről. A marosvásárhelyi katonai parancsnokság rendelkezése értelmében megtörtént Marosvásárhelyen azoknak a magánkároknak a bejelentése, amelyeket a kivonuló románok a bécsi döntés után, tehát augusztus 31-e és szeptember 13-a közötti időben a honvédség bevonulásáig okoztak magánosoknak, illetve vállalatoknak. A marosvásárhelyi cukorgyár bejelentése szerint a románok a gyár cukorkészletéből erőszakkal 80 vagonot vittek el, 19 millió lti értékben. Az elvitt cukormennyiségből később, hivatalos közbelépésre 18 vagonnal visszaküldtek.

— Magyar konzulátus Aradon. — Aradról származó jelentés szerint megnyitották az ott újonnan felállított magyar konzulátust.

— Baleset érte a Kékesen, nem jöhet Debrecenbe Fazekas Béla, aki megnyerte az Idegenforgalmi Hivatal pályadíját, háromnapos debreceni vendégellátást. A pályázat nyertese Kékesre látogatott el és onnan akart Debrecenbe jönni. A hegy oldalán kisebb mélységbe zuhant. Bár komolyabb baj nem történt, néhány napig ápolásra szorul. Emiatt nem jöhet most Debrecenbe.

Közgazdaság

Megállapították a vidéki lisztárakat

A lisztárjegyző bizottság megállapította a vidéki malmok lisztjének árkeretét. A vidéki malmok lisztárjai a következők: búzadara 44.78—46.28, fehér liszt 44.03—45.52, egységes kenyérliszt 31.55—33.77, barna kenyérliszt 24.55—26.77, egységes rozsliszt 31.64—33.10. Ezzel szemben a budapesti malmok lisztárjai a következők: nullás 43.78—44.58, egységes kenyérliszt 31.05—31.65, barna kenyérliszt 24.05—24.65, egységes rozsliszt 31.15, vagyis a vidéki árjegyzések magasabbak. Az elkülönített jegyzésekről az a vélemény, hogy lényegesen megkönyítik a pékek és a fogyasztók tájékozódását.

Terménytőzsde. Búza: 78 kg-os 23.55. Rozs: 71 kg-os 19.55. Árpa: Sőrárpa, kiváló 26.50, sőrárpa, elsőrendű 25.50, sőrárpa 24.50, 68 kg-os ipari 23.00, takarmány, 65—66 kg-os 21.00, takarmány, középmínőségű 20.00. Zab: 41 kg-os 21.80. Kukorica: Új 16.80.

A ferencvárosi sertésvásár összfelhajtása 490 darab. Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 190 darab. Az irányzat változatlan. Árak: Uradalmi zsirsertés páronként 340 kg-on felül 160, szedett sertés II. 148, III. 140—142, öreg sertés I. 148, II. 142, angol tókesertés 152, angol sonkasertés I. 152, II. 140—145, belföldi zsír 214 fillér kilogrammonként.

— Hirdetmény. A m. kir. pénzügyminiszterium 164.409—1940. VIII. sz. rendeletével a 2 százalékos kamattérítési kedvezmény megadását akként terjesztette ki, hogy abban mindazon adózók részesítendők, akik adótartozásukat és pedig úgy az esetleges hátralékukat, mint a folyó évi előírásukat december 31-ig teljesen kiegyenlítették. Felhívja tehát a városi adóhivatal az adózó közönséget, hogy akik a 2 százalékos kamattérítési kedvezményt igénybe óhajtják venni, összes adótartozásukat december 31-ig teljesen egyenlítették ki. A torlódás elkerülése végett célszerű a befizetések teljesítését lehetőleg december 29-ig eszközölni. Városi adóhivatal.

1940 november 23., szombat 7

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

November 23-án, szombaton délután: Aranykalász.
November 23-án, szombaton este: Varázskeringő.

„Varázskeringő”

Strausz Oszkár legszebb operettje, a „Varázskeringő”, több, mint három évtizeddel ezelőtt került bemutatásra és varázsos szépségű muzikájával, színes, romantikus meséjével ma is nagy sikert jelent felújítása. Az Iház társulat jó előadásban, Iház Aladár gondos, művészi rendezésében vitte színpadra a „Varázskeringő”-t, melyet a repriz alkalmával szépszámu közönség nézett végig.

Petur Ilka finom, bensőséges játéka, szép hangja nagy sikert aratott. Antal Erzsébet hangban, játékban egyaránt kifogástalan. Madaras Vilma robbanó temperamentumú, eleven Franciája ügyes alakítás. Szalma Sándor közvetlen játéka, Olasz Lajos egyéni felfogású hercege különös színészteljesítmény. Mihályi Vilcsi izes komikum remek figurát vis a színpadra, Dalmady Géza ügyes játéka, jó hangja, Hlatky László eredeti humora jól érvényesül. A többi szereplő jól egészíti ki az együttest.

Beck Miklós fölüeny művészettel dirigálta a zenekart maradéktalanul kihozva a Strausz muzika szépségeit. A közönség melegen fogadta a felújítást és sokat tapsolt a szereplőknek.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTÉSE:

Szombaton filléres helyárrakkal: Aranykalász, este B) bérletben és vasárnap este Varázskeringő kerül színre. Vasárnap délután varázskeringő helyárrakkal Éva kerül ismétlésre. Hétfőn filléres helyárrakkal Aranykalász, kedden B) bérletben Kisfaludy Károly Pártütők című klasszikus vígjátéka kerül felújításra.

A féltékenység lelki válságának forrágatagát még nem láttuk ilyen művészi módon kifejezve magyar filmben. A legjobb francia filmekre emlékeztető filmnomságok vetítik elénk az egri ügyvéd viharos lelkiállapotát, akinek régi barátjára, a világhírű zongoraművészre való féltékenysége majdnem felborítja nyugodt és csendes házását. Radványi Géza, a film szerzője és rendezője első magyar filmjével egy csapásra a legjobb szakemberek közé érkezett. Páger Antal a féltékenység gyötrelmeinek ezerszínű ábrázolásával élete egyik legjobb alakítását nyújtja. A finom és szép Tasnády Fekete Mária mindenképpen méltó partnere. A kettőjük kitűnő együttesébe pompásan illeszkedik Timár József.

Szabad-e hagyni, hogy a munkanélküli, az országutakon barangoló amerikai fiatalság a bűn fertőjébe süllyedjen? Egy fiatal leány és fiú változatos és néha izgalmas történeten keresztül tartanak vészbeszédet a szerzők az amerikai társadalmi rend ellen. John Garfield és Priscilla Lane a rokonszenves hősei ennek a kissé sokat moralizáló, de egyébként érdekes filmnek.

Nem nagyon jelentkeznek inségmunkára a kirendelték

A város szociális ügyosztálya — tekintettel arra, hogy feltűnően sokan jelentkeztek a téli inségakcióból való támogatásra —, a végrehajtandó csatornázási munkák végzésére munkára beosztott 255 egyént, nagy meglepetést okozott, hogy mindössze 106 ember jelentkezett a munka felvételére. A többiek különféle kifogásokkal maradtak távol. Egy részük nem hajlandó inkségakcióban akkordban dolgozni, hanem csak nap-számberért, mások azt mondják, hogy betegek és nem tudnak dolgozni, végül egy másik csoport azért nem ment, mert — bevallása szerint — van kereseti lehetősége. A szociális ügyosztály természetesen azonnal másokat rendelt ki azok helyett, akik nem vették fel a munkát, a többiekét nyilvántartásba veszik és ha többször indokoltaság nélkül nem jelentkeznek az inségmunkára, alkamasint ki-zárják őket az akcióból.

SPORT

A DVSC csapata ma utazik el a Rusj mérkőzésre

A DVSC csapata már bebiztosította az őszi szezonban a második helyet tekintve, hogy három pont előnye van az utána következő Lampart és Rusj előtt, ezt már nem is vesztheti el. — Pontos azonban, hogy az utolsó mérkőzést is megnyerje a Rusj ellen, mert így nem szakad le a MÁVAG-tól sem és tavasszal könnyen behozhatja kétpontnyi hátrányát, sőt, ha a MÁVAG utolsó mérkőzését Ozdon elvesztené, már az őszi szezonot egyetlen pontszámmal végeznék. A DVSC a mérkőzés fontosságának teljes tudatában még a mai napon elutazik Ungvárra, hogy a csapat pihenten álljon

ki a Rusj kitűnő együttese ellen. A DVSC Keskeny, Csokai, Erdei I., — Elek, Erdei II., Galambosi — Kristóf, Szabó, Sidák, Dombóvári, Nagy összeállításban játszik. A mérkőzést Lantos vezeti.

Zöld polgármesterhelyettes átadta a Boeckai hagyatékát a Déri múzeumnak és a KLASZ-nak

A tegnapi napon Zöld József polgármesterhelyettes a közelmúltban hozott határozatának megfelelőleg átadta a Boeckai hagyatékát. A csapat értékes serlegeit, plakettjeit Sörgyi János dr. múzeumigazgató vette át a Déri múzeumnak részére, ahol az bizonyára értékes alapját fogja képezni egy később felállítandó és debreceni sporttrofeákat, érmeiket magában foglaló sportmúzeumnak.

A Boeckai hagyatékában ezenkívül különböző felszerelési tárgyak, mezek, bemelegítők voltak, amit a csapat gyönyörű és értékes zászlógyűjteményével együtt a Keletmagyarországi Labdarúgó Alsövetségnek adtak át. Az alsövetség részéről Tamássy László főtitkár vette át a Boeckai hagyaték darabjait és a felszerelési tárgyakat kiosztják az arra rászorult amatőr egyesületek ifjúsági csapatainak. A rendkívül értékes zászlógyűjteményt, melyben Egyiptomból Dániáig Görögországtól Olaszorszáig minden állam klubjainak színe megtalálható a Labdarúgó Alsövetség őrzi meg.

Debrecenben DVSC ifj.—Szolnoki MÁV ifj. mérkőzés lesz a vasutas bajnoksáért és DEAC—DMTE amatőr bajnoki mérkőzés.

Szabó és Csokai sérülése rendbe jött, mindketten teljesen egészségesen játszanak a Rusj csapata ellen.

Vághy Kálmán, a JT főtitkára közlelesen Debrecenbe jön és a játékvezetők részére előadást tart.

A DIMÁVAG nyerte a vidéki egyesületek atletikai bajnokságát. A DEAC hatodik, a NyVSC kilencedik lett.

Élelmiszerárak Debrecenben

Marhahús I. r. nyomtatékkal	1.60
Marhahús I. r. nyomtaték nélkül	1.72
Marhahús csont nélküli	3.00
Vesepecsenye tisztítva	3.00
Vesepecsenye csonttal	1.80
Verescsont	0.60
Velőscsont	0.80
Tüdő, szív	1.20
Máj	1.40
Marhahús II. r.	1.40
Sertéskaraj	2.34
Tarja	1.34
Lapocka	2.44
Vékonyoldal	1.80
Bőrös, farok	1.40
Fej	1.00
Háj	2.24
Zsír	2.20
Zsír szalonna	2.32
Sós szalonna	2.20
Csirke párja	2.50—3.50
Tyúk párja	4.00—5.00
Kacsa párja	4.00—6.00
Liba párja	7.00—8.00
Kövérr kacsza kilója	1.60—1.70
Kövérr liba kg.	1.70—1.80
Pulyka kg.	1.50—1.60

Tej literje	0.28—0.
Túró kilója	1.10—1.20
Vaj kilója	4.60—5.60
Egységes kenyér kg	0.40
Tojás darabja	0.16—0.17
Retek cs.	0.06—0.12
Zöldcsécsé cs.	0.08—0.12
Zeller darabja	0.04
Torma kg-ja	0.50—0.60
Vöröskáposzta darabja	0.08—0.14
Paradicsom	0.34—0.42
Cékla kg.	0.16
Sóska csomója	0.08
Karfiol drb.	0.08—0.20
Cs. gomba	1.10—1.30
Dióhéj kilója	3.80—4.40
Burgonya kg.	0.08—0.14
Nyári rózsza kg.	0.13
Ellarózsza kg.	0.12
Fórhagyma	0.80—0.90
Vöröshagyma	0.36—0.40
Karalábé drb.	0.04—0.08
Káposzta drb.	0.08—0.12
Kelkáposzta	0.10
Savanyúkáposzta	0.40
Spenót csomója	0.08
Zöldpaprika	0.03—0.06
Alma kilója	0.50—1.60
Körte kilója	1.00—1.80
Sziló kilója	0.80—1.60
Dió	1.00—1.40

AUTO MOTOR KERÉKPÁR

Eladó AJS gyártmányú 750-es oldalkocsis motor kerékpár. Cím a kiadó-hivatalban. 1421 vv.

Fiat 1500 négysezemélyes autót alkalmi áron eladó. Szoboszlai, Széchenyi 24. 512

Kettő darab már elhasznált autót és nagy ablak-tokok szárnyakkal olcsón eladó. Marx, Piac ucca 41. 486

INGÓSÁG VÉTEL

Veszek mindenféle bútor, irodaberendezést, varrógépet, páncélsz. szát. Hívásra jövök. Csapó u. 16. 1259 12. 3.

INGÓSÁG ELADÁS

Betegtolókosik, eredeti régi ülőgarnitúrák és alig használt írógépek, prizmas látszócsövek, nagyobb méretű perzsaszőnyegek és Mária Terézia üvegcsillárok igen olcsóért eladók. Ingóságközvetítő-telefon: 37-99. vv.

Úriszoba, börgarnitúra, Schöberl-ágy, rekamié, hármasszekrény, modern háló, ebédlő, nagy kályha eladó. Kossuth 49. Keresztéppület 1601 1. 19.

Egy indiai perzsabunda megbízásból eladó. Piac ucca 79., a szűcsnél. 318

Fodrász forgószékek, asztali felszerelések, Singer kifogástalan, súly-lyesztes varrógép, három nagy metszett tűk, üzetbe való lamperie, keményfából, eladó. Kétszemes ucca 13. 34

Igazgyöngy, nagy perzsaszőnyeg, szalagarnitúra, szekrények, jég-szekrény, pálmák. Igazgatóné, törvénytudó. 449

Megérkeztek Ungváry József ceglédi faiskolájából a gyümölcsfák — Magastörzsu köszméte nagy választékban. — Kaphatók: Garay u. 5. szám és Bethlen 14. sz. 75 12. 15.

100 darab málnató 4 pengő. Sesztina ucca 4. 473

Magastörzsu köszméte rögtön elvihető 40 fillérvél. József kir. horcog 12. 129

GAZD. TERMÉNYEK

ELADÓ HÁZ

Rákóczi u. 8. számú nagyjövödelmü bérház üzlettel eladó. 1512 12. 5.

ELADÓ ALLAT

Angóra nyulak olcsó áron eladók. Rabkerteszt, Szoboszlói úti várnál. 760 vv.

Nöstény betanított, okos japán selyempincsi eladó. Pacsirta ucca 32. 491

KÉTAGYAS, központi fűtéses bútorozott szobát keresek. Ajánlatokat a kiadóba kérek „Jó bérlet” jellegre. 131 vv.

ELADÓ HÁZ

ELADÓ HÁZ

Rákóczi u. 8. számú nagyjövödelmü bérház üzlettel eladó. 1512 12. 5.

ELADÓ ALLAT

Angóra nyulak olcsó áron eladók. Rabkerteszt, Szoboszlói úti várnál. 760 vv.

Nöstény betanított, okos japán selympincsi eladó. Pacsirta ucca 32. 491

ELADÓ HÁZ

ELADÓ HÁZ

Rákóczi u. 8. számú nagyjövödelmü bérház üzlettel eladó. 1512 12. 5.

ELADÓ ALLAT

Angóra nyulak olcsó áron eladók. Rabkerteszt, Szoboszlói úti várnál. 760 vv.

Nöstény betanított, okos japán selympincsi eladó. Pacsirta ucca 32. 491

LAKÁST KERES

3 szobás villalakást keresek villamosmegálló közelében május elsejére. Modern kerestéppület külön kerttel vagy magános ázépület szintén megfelel. Ajánlatok „Fizet” jellegre kiadóba kéretnek. 906 vv.

Közvetítő: PÁLFI JOZSEF
 Kiadó: SZIGETHY GYULA igazgató
 Kisdia és nyomda
SZÁMUTÓI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Vadrózsza jellegre levél van. „1940.” 506

ALKALMAZÁST keres nő

Gyermek mellé elmenne árva leány szerény díjazásért, ahol családtagoknak tekintik. Cím a kiadóban. 350

ALKALMAZÁST nyer nő

PERFEKT gyors- és gépirónő, vagy gépirő, vagy irodai gyakorlati felvételt. Piac ucca 75. I. em. Ügyvédi iroda. 116 vv.

Kiszolgálónőnek ajánlkozom többévi gyakorlatlaltal pék vagy fűszerüzletbe. Cím a kiadóban. 330

Gyakorlott gyapjúhorgolóknak jelentkezzenek. Sárkány u. 6. (Vargakert.) 505

Gépirónőt, gyakorlottat keresek délutáni órákra. Jelentkezés reggel fél 9 — 9, délután 4—6-ig Miklós u. 4. Dr Rényi. 479

Kisasszonyt, gyakorlatlalt bírót, egy 3 és egy 6 éves kislány mellé keres Csillag Arthurné, Rákosi Jenő u. 2. szám I. emelet. 499

Tanulóleányt négy középiskolával felveszek. Goldmann Anna kozmetikus. Hatvan u. 2. 490

Intelligens üzletvezetőnő alkalmazok kaucióval azonnalra. Cím a kiadóban. 481

ALKALMAZÁST nyer férfi

Gyakorlott autószerelősegéd azonnal felvétetik. Pusztai és Pásztor, Nyil ucca 15. 386

Egy fiatal fodrászsegéd felvétetik. Péterfia u. 61. 513

Műhelytesnek fiatal-embert felvesz Gazdák Sütődeje, Bözörményi út 15. 345

Kifutófiú, megbízható, ipari munkára is, felvétetik. Nagyvárud u. 15. szám. 507

Nyilastelep környékén lakó jobb házaspárt alkalmi ruhatarba kisegítőnek felveszek. Mák u. 4. 496

25—30 éves érettségizett keresztény gyakorlott könyvelőt azonnali belépésre keres helybeli cég. „Komoly” jellegre a kiadóhivatalba. 489

Cipészsegéd felvétetik. — Torkos, Homokkert, Szabó Kálmán 14. 458

ALKALMAZÁST keres férfi

600 P kaucióval rendelkező keresztény fűszerkereskedősegéd, ki a vendéglői szakmában is jártas, azonnali vagy későbbi belépésre állást keres. Cím kiadóban. 416

Bármilyen irodai munkát vállalom lakásomon. — Szíves megkeresést „Pontos” jellegre a kiadóba kérem. 497

AJÁNLAT

Hő- és sárcipőjavító szakszerűen vulkanizálva Nagy Károlynál, Batthyány 10. 674 11. 24.

Legelősebban fest, tisztít, férfi és női ruhákat **Weisz, Arany János u. 29. szám.** 1210 vv.

Használt varrógépek nagy választékban, javítások jótállással. Alkatrészek minden géphez. Eisenberger, Csapó ucca 101. 649 11. 23.

Villanykörtésere 20 fillér, rádiók, gramofonok, disztárgyai, villanylamp Vagyonmentő, Hunyadi u. 22. 692 11. 24.

Aranyak, ezüstöt, brilliánst legmagasabb áron bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan u. 2. 650 11. 25.

Szőrmehundát legújabb divat szerint készít Kátóna Vilmos szűcsmester, Simonffy 2. szám. 1701 12. 9.

Zománcos tüzhelyek — szakszerű javítását, leégett samottbetétes kályhák samottzását szakszerűen vállalom. Levencsik lakatos, Csapó u. 87. 1506 1. 5.

Elegáns női kabátok, fordítások, újjáalakítások 12 pengőtől csak „Margónál”, férfierőre berendezett divatszabóságában. Bethlen 29. 310 12. 17.

Ócska nyakkendőjét újjáalakítom, javítom, fordítom szakszerűen, fillérekért. Tímár ucca 13. 163 12. 17.

Hat pengőért délutáni ruhát, 20 pengőért kabátot készít Elit szalon. Piac ucca 59. 388 12. 4.

Bécsben képzett zongorahangoló olcsón lelkismeretes munkát végez. Ebenstein Márton, Csokonai 17. Telefon 30—89. 389 12. 20.

Zongorát megbízásból eladok, hangolás, javítás. Tanczer hangszerkészítő, Batthyány 1. 392 11. 30.

Fagymentes vízvezeteki kútaikat, fürdő, angol WC berendezéseket szak szerűen készít Kolozsvári, Csapó 56. 43 12. 14.

Okos mamák siessenek sokszáz kész vagy kezdett kézimunkákból fillérekért választani Szilágyinál. 1484. 12. 3.

Értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget, hogy fodrászszalonomban elsőrendű munkát végez. Fűrész-erőt alkalmaztam. Fűrész-erőt minden igényt kielégítően készülnék. — Nagy Lajos, iparkamara épület. 455

Antik szalagarnitúra, kárpitozott székek, — Schöberl-ágy (féregmentes), szekrények, konyhatűzhely eladó. Kálmán tér 11. I. 498

TÜZELŐ ANYAGOK

Tűzfűtő azonnali szállításra aprítva, tölgy, akác, bükk, Lungné, Hid ucca 14. — Gázgyárral szemben. Telefon 20-27. 511

ELVESZETT

Elveszett korcs farkaskutya. Megtaláló jutalomban részesül. Márton Kálmán 38. 485

BÚTOR

Két darab használt régi írcsasztal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 588 vv.

Rekamieék, fotelleket — Szabó kárpitosnál, Szent Anna városi bérház első-rangúan készít. Telefon: 19—81. 27 12. 31.

Eladó modern hálószoba, kombinált szobabútor, rekamié, szmolding. — Varga 3. sz. 503

VEGYES

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Szalomon bútorüzletben — Jó minőség, előnyös árak. Részletre is, Hunyadi u. 2. szám alatt. 604 12. 23.

Álló kazán, engedélyes 7 négyzetméter fűtő felülettel, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 270 vv.

ÉLELMISZER ITAL

Kitűnő gyógyborok érkeztek a „MEGA” borbóza. Árunk 1.40-tól. — Kisüsti pálinkák kaphatók. Csapó 39. 127 11. 30.

KIADÓ LAKÁS két szobás

Uccai 2 szoba, fürdőszoba, mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Magoss György tér 25. 502

KIADÓ LAKÁS három szobás

Uccai 3 szobás, fürdőszobás lakás dec. 1-re kiadó. Csapó ucca 59. 509

BÚTOROZOTT SZOBA

KÉTAGYAS, központi fűtéses bútorozott szobát keresek. Ajánlatokat a kiadóba kérek „Jó bérlet” jellegre. 131 vv.

Szoba bútor nélkül, emeleti, különbejárátú, parkettás, erkélyes, — azonnal beköltözhető, kiadó. Hunyadi u. 17—19. sz. II. em. 381

Különbejárátú bútorozott szoba fürdőszobával, külön előszobával kiadó. Simonffy ucca 40. 500

Különbejárátú szépen bútorozott uccai szoba kiadó, házaspárnak is. Miklós u. 22. 488

LAKÁST KERES

3 szobás villalakást keresek villamosmegálló közelében május elsejére. Modern kerestéppület külön kerttel vagy magános ázépület szintén megfelel. Ajánlatok „Fizet” jellegre kiadóba kéretnek. 906 vv.